
ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР

СОЦИЈАЛНО-ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЗА ЗБРИЊАВАЊЕ ОДРАСЛИХ ЛИЦА
СУБОТИЦА

ГОДИШЊИ ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2021. ГОДИНУ

СУБОТИЦА,
ФЕБРУАР 2022. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

- I. Основне информације о установи за смештај старијих,
- II. Уводни део,
- III. Установа као пружалац услуга
  - 1. Запослени радници
  - 2. Услови рада
  - 3. Обука и усавршавање радника
  - 4. Сарадња са другим актерима, установама и организацијама,
- IV. Корисници услуга установе за смештај корисника
  - 1. Укупан број корисника на активној евиденцији установе
  - 2. Социоанамнестички показатељи корисника
  - 3. Флукуација корисника
  - 4. Стручни рад
    - 4.1. Културно забавне и радио - окупационе активности
    - 4.2. Услуге индивидуалног и групног рада
    - 4.3. Анализа интерне евалуације о задовољству корисника
  - 5. Здравствена заштита
    - 5.1. Организација здравствене заштите у установи
    - 5.2. Врсте евиденција о здравственим услугама
    - 5.3. Здравствене услуге пружане у 2021. години у домовима ГЦ Суботица
    - 5.4. Извештај амбуланте за физикалну медицину и рехабилитацију за 2021. годину
    - 5.5. Извештај о раду пратиоца за 2021. годину
  - 6. Насиље над корисницима,
- V. Остале услуге које установа пружа, извештавање.
  - 1. Остале услуге које су пружане у 2021. Години,
- VI. Извештај службе "УСЛУГА" о раду и пруженим услугама корисницима за 2021. годину,
- VII. Пројекти реализовани у 2021. Години,
- VIII. Лиценцирање установе,
- IX. Извештавање,
- X. Закључна разматрања.

ГЕРОНТОЛОШКИ ЦЕНТАР
СОЦИЈАЛНО-ЗДРАВСТВЕНА УСТАНОВА ЗА ЗБРИЊАВАЊЕ ОДРАСЛИХ ЛИЦА
СУБОТИЦА

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О УСТАНОВИ ЗА СМЕШТАЈ

ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА:	
Основне информације о установи	
Назив установе	Геронтолошки центар, социјално-здравствена установа за збрињавање одраслих лица, Суботица
Место	Суботица
Година оснивања	1978.
Директор	Бранкица Тешановић, директор
E-mail	suboticagerontoloskicentar@gmail.com
Адреса и поштански број	Алеја Маршала Тита 31, 24000 Суботица
Телефон/Факс	024 644444, факс 024 556030

ПУВОДНИ ДЕО

- Предмет извештаја
- Основа за израду извештаја
- Коме је намењен извештај и ко ће га разматрати
- Делатност установе за смештај корисника – приказ основних задатака и овлашћења која су регулисана законом и другим прописима.
- Кратак историјат установе
- Организациона шема

Предмет извештаја чине елементи структуре наведеног садржаја, а основу за израду извештаја чине прикупљени подаци у току 2021. године о Установи за смештај корисника као пружаоцу услуга (радници, услови рада, обука и усавршавање), о корисницима услуга (број, социо-анамнестички подаци и флукуација), о услугама, о сарадњи са другим установама и организацијама, о извештавању, а закључна разматрања обухватају и планом предвиђене елементе који трансформишу Установу.

Извештај је намењен Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања РС, Републичком заводу за социјалну заштиту и Покрајинском заводу за социјалну заштиту.

Делатност установе

Геронтолошки центар у Суботици чине :

1. Служба институционалне заштите

У оквиру Службе институционалне заштите организоване су три радне јединице:

-Радна јединица "Дом Дудова шума" у оквиру које су организоване Јединица пансионског типа и Јединица за појачану негу

-Радна јединица "Дом за одрасла лица"

-Радна јединица "Дом за негу"

2. Служба ванинституционалне заштите (Служба "Отворена заштита") у оквиру које је организовано:

-Одељење за помоћ у кући

-Одељење геронтолошки клубови

-Дневни центар и саветовалиште за особе оболеле од деменције

-Психолошко саветовалиште

У оквиру Одељења геронтолошки клубови основано је 10 геронтолошких клубова:

- геронтолошки клуб „Центар 1“, Петра Драпшина 3, Суботица
- геронтолошки клуб „Центар 2“, Жарка Зрењанина 16, Суботица
- геронтолошки клуб „Бајмок“, Штросмајерова 13, Бајмок
- геронтолошки клуб „Бајнат“, Браће Радића 59, Суботица
- геронтолошки клуб „Кертварош“, Алексе Шантића 27, Суботица
- геронтолошки клуб „Нови Жедник“, Илије Лубарде 4, Нови Жедник
- геронтолошки клуб „Прозивка“, Наде Димић 34, Суботица
- геронтолошки клуб „Зорка“, Сутјеска 82, Суботица
- геронтолошки клуб „Мала Босна“, Суботичка 12, Суботица
- геронтолошки клуб „Ђурђин“, Бориса Кидрича ББ, Ђурђин

3. Служба за опште, правне и послове јавних набавки

4. Служба за рачуноводствене послове

5. Служба "Услуга" у оквиру које је организовано:

-Одељење "кухиња и угоститељство"

-Одељење "праона"

-Одељење „одржавања“

6. Амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију

Геронтолошки центар има организоване облике институционалне и ванинституционалне заштите. На овакав начин обезбеђује се комплексна, поливалентна, правремена и адекватна заштита лица која се нађу у стању социјалне потребе и којима неки од видова заштите неопходан ради задовољавања основних животних потреба.

У објекту Дом Дудова шума на смештају се налазе корисници који су независни од медицинске неге и помоћи, затим корисници који су психички очувани и оријентисани, а физички у потпуности зависни од медицинске неге и помоћи најмање по основу болести једног система, а која доводи до онеспособљености. За наведени објекат, паушалном проценом доминантног степена подршке за поједине области процене (АДЛ,ИДЛ,СОЦМ), корисници се сврставају од првог до четвртог нивоа потребне подршке.

У Дому за негу и Дому за одрасла лица на смештају се налазе лица психички, физички или комбиновано зависна од медицинске неге и помоћи. Спектар болести које узрокују психичку зависност чине пре свега: МНРО лаког и умереног степена, душевно оболела лица у стадијумима стабилне ремисије, лица са системским и неуролошким последицама болести зависности као и последичним поремећајима понашања, са органским променама које узрокују дезоријентисаност и садрже и све остале симптоме и знаке деменције, где брига о њима захтева перманентни надзор медицинског особља, адекватну и континуирану здравствену и општу негу. Паушалном проценом степена подршке за поједине области процене, корисници смештени у овим објектима претежно имају комбиновану и удружену потребу за све области процене (АДЛ,ИДЛ;СОЦМ), првог и другог нивоа потребне подршке.

Служба ванинституционалне заштите, односно Служба „Отворена заштита“ пружа општу негу и техничку помоћ у дому оболелог лица, за кога је процењена доминантна и/или удружена потреба за степеном одговарајуће области процене (АДЛ;ИДЛ;СОЦМ), од првог до трећег нивоа потребне подршке.

Институционална и ванинституционална заштита и брига о одраслим и старим лицима коју спроводи Геронтолошки центар Суботица тежи да испуњава и здравствене задатке у складу са додатним здравственим потребама и циљевима зацртаним у Стратегији о палијативном лечењу и нези, а као надоградња на основну здравствену заштиту из обавезног здравственог осигурања.

Услугама и садржајима у геронтолошким клубовима задовољавају се примарне (егзистенцијалне) и секундарне потребе за културно- забавно- рекреативним садржајима и хоби активностима пензионисаних суграђана, доприносћи превенцији њихове економске и социјалне искључености.

Установа поред тога води бригу и о станарима зграде „Заштићеног становања“, у којој у једнособним становима живи преко 200 социјално угрожених пензионера. Станови се додељују на коришћење на основу спроведеног конкурса од стране РФ ПИО, филијала Суботица, а бригу о станарима, на основу споразума закљученим са РФ ПИО, води Геронтолошки центар из Суботице.

У оквиру Установе организована је Амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију која пружа савремену и комплетну медицинску рехабилитацију корисницима домског смештаја, члановима геронтолошких клубова, корисницима Заштићеног становања, запосленима Геронтолошког центра и трећим лицима.

Делатност установе је примарно усмерена на задовољавање егзистенцијалних потреба станара (становање, исхрана), а затим на медицински надзор, здравствену и општу негу, стручну подршку од стране социјалног радника, психолога, правну заштиту, физикалну рехабилитацију, организовање и реализацију културно, забавно-рекреативних садржаја, радио окупационих и хоби активности. Све активности у Установи спровode се уз максималну партиципацију корисника услуга и прилагођавају се њиховим потребама и жељама.

Кратак историјат установе

Геронтолошки центар је основан 1978. године, интеграцијом Центра за кућну негу, постојећих домских објеката и изградњом новог дома. За све време постојања и рада ова Установа је збрињавала кориснике услуга са различитим здравственим сметњама као и оне који су психофизички очувани, а желели су да живе у објекту архитектонски прилагођеном позним годинама и са садржајима рада који оплемењују и испуњавају потребе настале у старости. Временом се рад Установе све више осавремењавао захваљујући континуираном праћењу и примени нових сазнања и достигнућа, увођењем савременијих садржаја рада као и све активнијом улогом самих корисника услуга и увођењем све већег степена партиципирања у активностима које се реализују.

III. УСТАНОВА КАО ПРУЖАЛАЦ УСЛУГА

1. ЗАПОСЛЕНИ РАДНИЦИ

У табелама које следе дат је приказ структуре радника према занимањима и радним местима, обележјима као што су статус и врста радног ангажовања, радно место, профил занимања, старост и родна припадност.

Број и структура запослених и ангажованих радника за услугу домски смештај на дан 31.12. према врсти радног места, ангажовања и извору финансирања						
Назив радног места	Врста ангажовања		Извор финансирања			
	На неодређено време	Остали уговори	Буџет РС	Буџет ЛС	Установа	РЗЗО
Руководећи радници						
Директор	0	1	1	0	0	0
Заменик/помоћник директора	0	0	0	0	0	0
Руководилац одељења засебног објекта	1	0	1	0	0	0
Остало	2	0	2	0	0	0
Руководиоци - укупно	3	1	4	0	0	0
Руководиоци - укупно, врста ангажовања и финансирање	4		4			
Стручни радници						
Социјални радник	4	0	4	0	0	0
Психолог	1	0	1	0	0	0
Педагог / специјални педагог	0	0	0	0	0	0
Дефектолог	0	0	0	0	0	0
Социолог	0	0	0	0	0	0
Правник	0	1	1	0	0	0
Логопед	0	0	0	0	0	0
Андрагог	1	0	1	0	0	0
Лекар опште праксе	0	0	0	0	0	0
Лекар специјалиста	0	0	0	0	0	0
Стоматолог	0	0	0	0	0	0
Остало	1	0	1	0	0	0
Стручни радници - укупно	7	1	8	0	0	0
Стручни радници - укупно, врста ангажовања и финансирање	8		8			

Радно окупациони терапеут	2	1	3	0	0	0
Нутрициониста	1	0	1	0	0	0
Васпитач	0	0	0	0	0	0
Виши физиотерапеут	2	0	0	0	0	2
Виши медицински техничар	2	0	0	0	0	2
Остало	0	0	0	0	0	0
Стручни сарадници - укупно	7	1	4	0	0	4
Стручни сарадници - укупно, врста ангажовања и финансирање	8		8			
Неговатељница	67	6	73	0	0	0
Медицинска сестра/медицински техничар	22	8	0	0	0	30
Радни инструктор	0	0	0	0	0	0
Физиотерапеут	4	0	0	0	0	4
Зубни техничар	0	0	0	0	0	0
Остало	0	0	0	0	0	0
Сарадници – укупно	93	14	73	0	0	34
Сарадници - укупно, врста ангажовања и финансирање	107		107			
Финансијско-рачуноводствени и административни радници						
Финан.-рачуноводствени радник	3	3	5	0	1	0
Административни радник	3	0	3	0	0	0
Технички секретар	1	0	1	0	0	0
Економ	2	1	2	0	1	0
Остало	0	0	0	0	0	0
Финансијско-рачуноводствени и административни радници - укупно	9	4	11	0	2	0
Финансијско-рачуноводствени и административни радници - ук.	13		13			
Технички радници						
Кувар	7	0	7	0	0	0
Радник на одржавању одеће	9	0	9	0	0	0
Фризер	2	1	3	0	0	0
Спремачица/чистачица	16	5	21	0	0	0
Кројач	2	0	2	0	0	0
Возач	1	0	1	0	0	0

Ложач	0	0	0	0	0	0
Портир / телефониста / чувар	5	0	5	0	0	0
Домар	1	3	4	0	0	0
Магационер	2	1	2	0	1	0
Остало	14	6	20	0	0	0
Технички радници - укупно	59	16	74	0	1	0
Технички радници - укупно, врста ангажовања и финансирање	75		75			
УКУПНО	215		215			

Структура свих ангажованих радника према радном месту, старости и полу на дан 31.12.													
Врста посла	Р а д н о м е с т о												Укупно
	до 30		31-40		41-50		51-60		Више од 60		Укупно		
	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	М	Ж	
Руководећи радници	0	0	0	0	1	2	0	1	0	0	1	3	4
Стручни радници	0	0	1	1	0	4	0	1	0	1	1	7	8
Стручни сарадници	0	0	0	4	0	4	0	0	0	0	0	8	8
Сарадници	0	11	2	31	1	19	0	28	0	15	3	104	107
Финансијско-админ. радници	0	0	0	2	0	5	0	4	1	1	1	12	13
Технички радници	0	14	6	24	3	14	2	8	1	3	12	63	75
Укупно по полу	0	25	9	62	5	48	2	42	2	20	18	197	215
Укупно	25		71		53		44		22		215		

Број свих запослених и ангажованих радника за услугу домски смештај на дан 31.12. према статусу запослених							
Статус запосленог	Р а д н о м е с т о						УКУПНО
	Руководећи радници	Стручни радници	Стручни сарадници	Сарадници	Фин-админ	Технички радници	
Радни однос заснован на неодређено време	3	7	7	93	9	59	178
Радни однос заснован на одређено време	1	1	1	14	4	16	37
Ангажовање на обављању привремених и повремених послова или другом типу уговора	0	0	0	0	0	0	0
Приправници и стажисти	0	0	0	0	0	0	0
УКУПНО	4	8	8	107	13	75	215

2. УСЛОВИ РАДА

Установа има 3 домска објекта (Дом Дудова шума, Дом за негу, Дом за одрасла лица) за институционално збрињавање корисника са централном кухињом, праоном и магацином и 10 геронтолошких клубова (Центар I, Центар II, Кертварош, Бајнат, Нови Жедник, Прозника, Зорка, Бајмок, Бурђин и Мала Босна). јн

Услови рада у односу на простор и опрему су задовољавајући. У 2019. години отпочела је реализација пројеката који се односе на реконструкцију два домска објекта и то Дом за одрасла лица и Дом Дудова шума, а који су финансирани од стране Канцеларије за управљање јавним улагањима Владе РС. Радови на Дому за одрасла лица су 2020. године завршени, одрађена је примопредаја радова и предстоји још технички преглед истог. Такође, за наведени објекат набављена је комплетна опрема (намештај, електрични апарати и машине, медицинска опрема, техничка роба...) а коју је финансирао Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова. Што се тиче објекта Дом Дудова шума, радови су на основу налога Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања привремено прекинута због избијања епидемије ЦОВИД-19, те ће се исти наставити по успостављању стабилне епидемиолошке ситуације и сагласности надлежног Министарства. На овај начин ће се наведени објекти у потпуности модернизовати, учинити функционалнијим те прилагодити нормативима и стандардима који су услов за стицање али и одржавање лиценце за обављање услуга домског смештаја.

Услови становања корисника смештаја у Дому за негу	
Намена простора	површина у м ²
Смештајни капацитети(собе корисника)	1.175,86
тоалети - купатила	198,75
дневни боравак	85,48
трпезарија	188,67
гардероба	5,52
Радионице за кориснике	13,47
Сала за спортске и рекреативне активности	0
Двориште зелене површине	23.444,00
Остало	1.735,25
Укупан простор	26.847,00

Услови становања корисника смештаја у Дому за одрасла лица	
Намена простора	површина у м ²
Смештајни капацитети (собе корисника)	489,30
тоалети - купатила	87,58
дневни боравак	28,12
трпезарија	47,85
гардероба	10,00
Радионице за кориснике	56,23
Сала за спортске и рекреативне активности	0
Двориште зелене површине	727,00
Остало	1.275,92
Укупан простор (из Катастра)	2.722,00

Услови становања корисника смештаја у Дому Дудова шума	
Намена простора	површина у м ²
Смештајни капацитети(собе корисника)	3.637,64
тоалети - купатила	456,77
дневни боравак	368,2
трпезарија	184,03
гардероба	150,48
Радионице за кориснике	128,30
Сала за спортске и рекреативне активности	0
Двориште зелене површине	6.333,00
Остало	0
Укупан простор	9.987,00

Услови становања корисника свих домских објеката	
Намена простора	површина у м ²
Смештајни капацитети(собе корисника)	4.507,96
тоалети - купатила	1.271,85
дневни боравак	360,81
трпезарија	476,48
гардероба	90,91
Радионице за кориснике	118,84
Сала за спортске и рекреативне активности	91,06
Двориште зелене површине	30.504,00
Остало	4.242,17
Укупан простор	39.556,00

У 2015. години изграђен је нови објекат и то на адреси 27. Марта број 36. Објекат је укупне површине од 800m², капацитета 66 корисника. Објекат је стационарног типа и изграђен је у складу са стандардима који се у Републици Србији захтевају за овај тип смештаја. Објекат поседује 20 соба (трокреветних и четворокреветних), трпезарију, купатила и тоалете у складу са важећим нормативима, амбуланту односно сестринску собу, дневни боравак као и мртвачницу. У 2021. години планирано је интегрисање наведеног објекта у Мрежу установа социјалне заштите и његово попуњавање, чиме ће се делом растеретити и постојећи капацитети Установе. Објекат поседује модеран систем болничке сигнализације као и систем за детекцију и дојаву пожара. Објекат је ходником („топла веза“) повезан са постојећим објектом РЈ „Дом за негу“ а омеђен је са једне стране двориштем а са друге стране атријумом који ће служити за одмор и боравак корисника, као и организовање различитих садржаја у оквиру радно-окупационих активности.

Структура смештајних капацитета домског смештаја у години			
Категорија смештаја	0 - Нема; 1 - Има	Број смештајних јединица	Број места у категорији
Једнокреветни апартман/гарсоњера	1	10	10
Двокреветни апартман/гарсоњера	0	0	0
Вишекреветни апартман/гарсоњера	0	0	0
Једнокреветна соба	1	7	7
Двокреветна соба	1	96	192
Трокреветна соба	1	43	129
Четворокреветна соба	1	42	168
5 - 9 кревета у соби	0	0	0
Више од 10 кревета у соби	0	0	0
УКУПНО	5	198	506

Установа располаже са 12 возила, с тим да постоји потреба да се набави једно комби возило са рампом како би се омогућио лакши и комфорнији превоз корисника који користе помагала (превоз до болнице, на излете, у бисокоп и слично).

Пристапачност објеката за инвалидна и немоћна старија лица је у складу са прописима, постоје рампе за инвалиде у сва три домска објекта, рукохвати, лифтови, приступачна су приземља и санитарни чворови.

Геронтолошки центар је 2011. године увео интегрисани систем HACCP и ISO 9001. Циљ увођења система ISO 9001 била је унификација, стандардизација и транспарентност у поступању, као и израда одговарајуће документације која прати наведене активности. С друге стране стандард HACCP треба да пружи високи степен безбедности и здравствене исправности хране и контролу над поступком њене припреме и транспорта до крајњег корисника, што је од изузетног значаја ако се узме у обзир чињеница да се у Установи дневно припреми преко 2000 оброка. Установа је 2012. и 2013. године успешно окончала контролне аудите од стране контролног тела, а 2014. године обављен је поступак ресертификације наведених стандарда који су водили организатор правног пословања-секретар Установе и нутрициониста, као интерни проверивачи система. Тиме је потврђен одговоран однос према раду свих субјеката који учествују у примени наведених стандарда, као и њихова доследна примена у циљу перманентног унапређења рада у Установи. У 2015. години систем је значајно побољшан, те је успешно завршен контролни аудит у 2015. и 2016. години, с тим да у предстојећој 2022. години следи поновна ресертификација система и прилагођавање новинама које су уведене у овој области.

3. ОБУКА И УСАВРШАВАЊЕ РАДНИКА

Стручно оспособљавање и усавршавање запослених у Геронтолошком центру у Суботици у току 2021. године реализовано је у складу са:

-Чланом 49. Закона о раду („Службени гласник Републике Србије“, бр. 24/2005., 61/2005 и 54/2009)

-Планом стручног оспособљавања и усавршавања за 2021. годину,

-Основном стратегијом ове установе: очувати достигнути и постепено подизати ниво квалитета услуга

-Индивидуалним потребама запослених, њиховим интересовањима, предходним искуством и вештинама неопходним за обављање послова на које су распоређени и

-Мерама превенције епидемије Корона вируса наложених од надлежног Министарства за рад и социјалну политику

Стручно оспособљавање и усавршавање запослених у Геронтолошком центру у Суботици реализује се путем:

-Формалних облика оспособљавања

-Неформалних облика оспособљавања

-Формалних облика усавршавања (акредитованих програма: семинара, саветовања, конгресних скупова, радионица)

-Неформалних облика усавршавања (програми који нису акредитовани)

-Стручних посета

-Стручних часописа и литературе

На дан 31. децембар 2021. године у Геронтолошком центру у Суботици било је запослено 280 радника на неодређено и одређено време.

-Континуирана едукација стручних радника

Лиценцу за обављање стручних послова у Геронтолошком центру у Суботици тренутно има 8 стручних радника и то 7 за обављање основних стручних послова (четири социјалне раднице, две психолошкиње и андрагошкиња) и 1 за обављање правних послова у социјалној заштити (секретар-правник).

Свих 7 стручних радника стекло је услове за обнављање лиценце . Секретар- правник стекао је почетну лиценцу.

Због епидемиолошке ситуације већина едукација је организована онлајн и већина је имала задовољавајући квалитет и интерактивност, а посебно смо задовољни онлајн радионицама које су организовали Витезови осмеха, Удружење дефектолога Војводине и Висока школа социјалног рада. Посебно би навели следеће онлајн едукације стручних радника у току 2021. Године:

- Неговање односа и контаката корисника на домском смештају са породицом и значајним особама у доба пандемије.
- Удружења грађана фактор подршке систему социјалне заштите
- Вођење евиденција и документација у домовима за смештај лица
- Међународни скуп Актуелности у логопедији, окупационој терапији, психологији и социјалном раду
- Установе социјалне заштите резиденцијалног типа - стваран живот корисника и реални проблеми у светлу остваривања љутских права
- Сва лица насиља – од откривања до реаговања
- Актуелности у едукацији и рехабилитацији особа са сметњама у развоју
- Сарадња са породицама особа са сметњама у развоју и инвалидитетом
- Успешна припрема сажетка излагања за стручни скуп
- Међународна конференција „ 41. Сусрети социјалних радника – солидарност у свету који се мења , перспективе и изазови за социјални рад и социјалну политику“
- Значај развоја лидерских вештина стручњака у социјалној заштити
- Професионални замор и сагоревање стручњака у социјалној заштити
- Подршка путем радно окупационе терапије након цереброваскуларног инсульта
- Секретар правник похађала је и следеће акредитоване програме
- Обука правника у центрима за социјални рад
- Основна обука за примену метода вођења случаја у социјалној заштити
- Примена старатељства у центрима за социјални рад – улога, обавезе и одговорности водитеља случаја и правника
- Законит престанак радног односа
- Међународна конференција Насиље и породица, круг реаговања – круг трауме.
- Орган старатељства – незаштићени заштитник
- У бунту – ја јесам зато што ми јесмо – јачање социјалне солидарности и глобалне повезаности

Посебно би издвојили едукативну радионицу Мотивација за рад у установама за смештај корисника, која је реализована у једном клубу Геронтолошког центра Суботица од стране Покрајинског завода. У радионици су осим стручних радника установе учествовали и поједини руководиоци.

Осам стручних радника и руководиоца учествовали су у интерактивној радионици

Превенција синдрома сагоревања код професионалаца у социјалној заштити, одржаној у Новом Саду у организацији републичког завода за социјалну заштиту.

Стручни радници и сарадници учествовали су у онлајн конференцији „Право на старост – насилје над старима“ у организацији Покрајинског заштитника грађана.

Стручни радници и сарадници заинтересовани су за похађање едукативних интерактивних радионица на следеће теме: вештине вођења групног рада, активација корисника за укључивање у организоване садржаје, комуникација и активација особа оболелих од деменције, превенција сагоревања на послу, израда индивидуалног плана...

На сајту Покрајинског завода за социјалну заштиту налазе се едукације за које смо заинтересовани да учествојемо, онлајн или уживо:

- „Етичка сензитивност“ – УГ Витезови осмеха,
- „Перцепција конфликта и понашање у конфликтној ситуацији“
- „Процена стручног рада, сагледавање потреба за стручном подршком“ – Завод за социјалну заштиту и,
- „Емоционална писменост и емоционално писмена комуникација у установама за социјалну заштиту“ – Завод за социјалну заштиту.

Континуирана едукација медицинских радника

Лиценцу за обављање послова у оквиру здравствене заштите у Геронтолошком центру у Суботици имају медицински техничари са вишом и високом стручном спремом.

Стручна усавршавања здравствених радника су вршена путем онлајн презентација којим путем су здравствени радници остваривали потребне бодове за текућу лиценцу годину.

Вршена је континуирана сарадња са епидемиолошком службом, како би се адекватно спроводиле све прописане мере заштите и превенције против вируса COVID 19.

Мере су спровођене путем процедура које је Установа дефинисала и интегрисала у свакодневне радне активности запослених и правила понашања корисника.

Током протекле године вршена је едукација запослених о начину пружања информација и поступања у односу на кориснике, посебно оне који имају различите потешкоће у физичком и менталном погледу, постиже се много већа ефикасност у овим ситуацијама. Стога је интерна и континуирана едукација нових здравствених радника усмерена посебно на специфичности корисника са којима раде. Такође је неопходна њихова едукација из области комуникације са корисницима, промена у старости и етичког односа према старима.

Установа је у периодичним размацима одржавала састанке Комисије за праћење, спречавање и сузбијање болничких инфекција. Теме су биле повезане са актуелном епидемиолошком ситуацијом на територији наше општине. Установа је 08.08.2013. године, на основу члана 35. Статута, донела Решење којим се образује Комисија за праћење, спречавање и сузбијање болничких инфекција Геронтолошког центра Суботица, потом је израдила Правилник о спречавању, раном откривању и сузбијању болничких инфекција, као и Програм за заштиту од болничких инфекција. Комисија се састаје периодично, а ванредно уколико постоје назнаци да постоји конкретна могућност (опасност) за настанак и ширење инфекције. Пружањем правовремене и праве информације запосленима спречава се могућност настанка и ширења инфекције, али и отклања страх од непознатог и непожељног код самих радника али и корисника.

Запослени из Амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију су у току 2021. године, преко онлајн едукације учествовали у континуираној медицинској едукацији и на тај начин су обезбедили потребне бодове за текућу годину.

Запослени у Служби Отворена заштита, медицинске сестре-техничари и виша медицинска сестра су за потребе одржавања лиценце пратили онлајн акредитоване програме са и без провере знања.

Након избијања епидемије Корона вируса, интерно су лекар и виша медицинска сестра едуковали запослене о природи вируса и о мерама превенције .

За запослене свих профила стручности неопходно је организовати интерактивне радионице где би се запослени упознали и обучили за конструктивнију и функционалнију комуникацију са корисницима услуга, посебно са корисницима са дементним променама. Требало би организовати и курс хигијенског минимума за сервере и спремаче.

Секретар-правник и директор Установе су у току 2021 . године учествовале у едукацијама везаним за примену новог Закона о јавним набавкама , израду пројеката, Актуелна питања и новине у законодавству и финансијама.

Запослени радници у служби „Рачуноводства“ у 2021. години путем вебинара пратили су актуелности у сегменту буџетског рачуноводства и обрачуна зарада. Како би били у могућности да стручно обављају послове из свог делокрута рада и буду упућени у новине, консултације су обављали телефонским путем са стручним лицима из „ОБРАЗОВНОГ ИНФОРМАТОРА“ и „ИРС“-а , као и путем саме стручне литературе.

-Стручне посете, скупови и манифестације

У току 2021. године није реализована ни једна званична стручна посета .

-Стручни часописи и литература

У часопису Удружења стручних радника социјалне заштите Србије „ Актуелности“ , 2021. објављен је рад мастер психолошкиње Далиборке Комленић и ДР Ненада Иванишевића на тему Присуство депресије код трајног стеченог и урођеног инвалидитета.

У току 2021. године запосленима у Установи били су на располагању следећи стручни **часописи:**

- Глас центара- Информативни билтен Асоцијације центара за социјални рад
- Актуелност - Удружење стручних радника социјалне заштите Србије;
- „Социјална мисао“ - Републички завод за социјалну заштиту Србије;
- Сестринство - Клинички центар Србије“
- Здравствени преглед
- Медикус
- Образовни информатор
- Билтен Буџетско рачуноводство
- ИПЦ Буџет
- ИПЦ Ревизор
- ИПЦ Правник
- Правни информатор
- Параграф леке-електронска база података
- Службени гласник републике Србије
- Службени лист АПВ
- Службени лист Града Суботнице

Перманентно усавршавање, праћење и усвајање нових знања и вештина у свакој струци је неопходно да би се одржао постојећи ниво услуга и увек подизао за степен више у односу на раније, а све у циљу већег задовољства корисника услуга.

4. САРАДЊА СА ДРУГИМ АКТЕРИМА, УСТАНОВАМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА

Сарадња Установе са Центрима за социјални рад

Са Центром за социјални рад Суботица, као упутним органом за смештај корисника, Установа сарађује непосредно и готово свакодневно. Највећи број корисника на домском смештају је са подручја града Суботице, па је комуникација и сарадња са ЦСР Суботица најинтензивнија. Приликом посета социјалних радника из Центра за социјални рад Суботица обављају се договори о плану заштите за сваког корисника услуга индивидуално, прати се и усмерава реализација истог ради боље адаптације корисника на домску средину и његовог што бржег прилагођавања новим условима живота.

Сарадња са другим центрима за социјални рад је углавном на нивоу који задовољава потребе станара и остварује се најчешће телефонским путем.

Сарадња са другим установама и организацијама и другим институцијама у Србији

Поред сарадње са Центром за социјални рад Суботица и другим центрима, настављена је сарадња и са другим установама ради остваривања различитих права корисника која су прописана Законом о социјалној заштити. Сарадња је настављена са Републичким фондом за пензијско и инвалидско осигурање ради усмеравања исплата пензијских примања као и рефундације трошкова сахране за поједине кориснике.

Са Републичким фондом за здравствено осигурање настављена је добра сарадња поводом остваривања различитих права корисника из области здравствене заштите. За обезбеђивање спровођења здравствене заштите у Установи на примарном нивоу РФЗО, филијала Суботица, финансира 43 извршиоца и то 2 лекара опште медицине (један који се ангажује уговором о раду и 5 лекара консултаната опште праксе који су ангажовани са по 20% радног времена), 39 медицинских сестара-техничара и 2 физиотерапеута.

Проблем представља набавка лекова на рецепт за кориснике без примања и обавезних сродника, за које се захтева учешће у цени лека (партиципација). У смештајним капацитетима Установе удео ове групе корисника је значајан, па велики број захтева за једнократном помоћи за набавку лекова, који се прослеђују Центру за социјални рад, остаје без реализације чиме се непосредно компромитује право ових лица на адекватно лечење.

Здравствено стање станара Геронтолошког центра захтева континуирану и темељну сарадњу са Општом болницом Суботица, Домом здравља, Заводом за јавно здравље, Службом хитне медицинске помоћи и Апотеком Суботица. Са наведеним субјектима остварује се континуирана сарадња по питању пружања здравствених услуга корисницима, проблеми се углавном превазилазе у оноликој мери колико то дозвољавају актуелна права осигураника из домена обавезног здравственог осигурања и нормативног статуса социјалних установа са аспекта здравствене заштите. Неопходност постизања доступности здравствене услуге за појединце у стању социјално-здравствене потребе укључује и решавање проблема доступности медикамената који немају адекватну паралелу на позитивној листи лекова.

Сарадња са Полицијском управом Суботица је настављена, посебно са Одељењем за издавање личних карти, које увек има разумевања за тешко покретне и непокретне кориснике којима је неопходна израда нових личних исправа. Сарадња је посебно интензивирана на пољу безбедности корисника услуга, па је присутан појачан надзор и одазив радника МУП-а у случају угрожавања људи или имовине.

Сарадња са локалном самоуправом је била успешна у претходном периоду, будући да је локална самоуправа издвајала значајна финансијска средства за функционисање Службе „Отворена заштита“, која су у 2021. повећана у односу на 2020. годину. Број реализованих сати услуга неге и помоћи непосредно је условљен бројем ангажованих радника што директно зависи од препознавања

важности постојања оваквих услуга на локалном нивоу као и финансијских могућности локалне самоуправе. Потребне за овим услугама никада нису биле спорне, на шта указују веома дугачке листе чекања.

Протоколи о сарадњи

Геронтолошки центар Суботица има закључене Протоколе о сарадњи са:

- Женским одбојкашким клубом „Спартак“, којим је омогућено бесплатно присуство корисницима услуга на утакмицама.
- Спортском ВУ ШУ организацијом, којим је корисницима услуга омогућено бесплатно вежбање вештине тајчи у просторијама геронтолошког клуба „Кертварош“
- Високом школом струковних студија за образовање васпитача и тренера у Суботици са циљем реализације наставних програма и стручне обуке студената на смеру за образовање струковних нутрициониста и струковних медицинских сестара
- НУ Божидар Ација из Београда у циљу спровођења стручне праксе за полазнике курса неговатељ
- Институтом за стручно усавршавање из Београда (Академија Оксфорд) у циљу спровођења стручне праксе за полазнике курса неговатељ
- Меморандум о разумевању са Хуманитарном невладином организацијом Caritas Суботица, Домом здравља, Центром за социјални рад Суботица и Црвеним крстом Суботица у области ванинституционалне заштите
- Институтом друштвених наука из Београда.
- Факултетом спорта и физичког васпитања на пројекту везаном за вежбе снаге код старијих особа
- Фондацијом „Тијана Јурић“ у оквиру реализације пројекта „Безбедни на интернету“
- Удружењем грађана „SuTeam“
- Центром за социјалну заштиту Града Сентеша из Мађарске о сарадњи на предстојећем прекограничном ИПА распису за пројекте.

Међународна сарадња

-У току је реализација пројекта на ИПА програму прекограничне сарадње Мађарска-Србија између Геронтолошког центра и Центра за социјалну заштиту Града Сентеша из Републике Мађарске

IV. КОРИСНИЦИ УСЛУГА УСТАНОВЕ ЗА СМЕШТАЈ КОРИСНИКА

I. УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА НА АКТИВНОЈ ЕВИДЕНЦИЈИ УСТАНОВЕ.

Посебну потешкућу у стручном социјалном раду у пријемној канцеларији је представљала немогућног директног контакта са подносиоцима захтева за смештај и њиховим сродницима због забране уласка у Дом, те су се информације о потенцијалним корисницима добијале путем телефонског разговора, без могућности реалне процене функционалности. Услед тога се дешавало да се након пријема констатује лошије ментално, физичко и/или здравствено стање корисника и потреба рекатегоризације.

Током године у след пандемије телефонски контакти са сродницима су били учестали, јер је сродницима била потребна подршка због бриге о здрављу њихових најмилијих и информације о функционисању Дома у новонасталим околностима. У многоме се усложњавала улога социјалних радника који су поред редовних послова морали да решавају подизање пензија корисника у банкама. У почетку су банке имале различите захтеве везано за овлашћења корисника, те су неки корисници чекали и по пар месеци да дођу до својих новчаних средстава. Проблеми са исплатом пензија су се ланчано одражавали и на плаћање смештаја, а поступци за постављање привременог старатеља у Центру за социјални рад су дуготрајни, те је било неопходно све то искоординисати и наћи најповољније решење за корисника. Такође, плаћање рачуна, набавка намирница и лекова за кориснике.

Због неопходности обезбеђивања соба за изолацију било је потребно размештање корисника и прилагођавање категорије соба (једнокреветне у двокреветне, а двокреветне у трокреветне) при чему се морало водити рачуна о индивидуалним особинама корисника који су смештани у исту собу. Саветодавни рад и подршка су били веома значајни у припреми и адаптацији корисника на нове услове живота, прилагођавању на нова правила понашања и ограничења кретања. Период трајања изолације корисника који су имали температуру или преглед код лекара, почетком пандемије трајао 28 дана, касније током године се смањило али је веома неповољно утицао на психичко и ментално стање корисника и захтевало појачан психо-социјални рад са корисником, али и са њиховим сродницима који су само посредно, преко стручних радника, телефоном добијали информације. Посебно тешки моменти су били када је корисник био на самрти а опроштај са сродницима није био могућ, те је социјални радник морао да улаже додатне напоре у давању подршке породици. При томе треба имати у виду да су и социјални радници емотивно проживљавали губитак корисника, али су у датом моменту морали да потисну личне емоције.

Сарадња са Центром за социјални рад је била током прошле године интензивирана због потребе постављања привременог старатеља корисницима (банке и вакцинација корисника од инфекције ЦОВИД-а), ургенције за доставу комплетне документације за смештај, решавања ситуација дуговања корисника због не плаћања смештаја (због различитих разлога), регулисање сахрањивања корисника и други послови везано за потребе корисника на домском смештају.

5. Евиденција поднетих захтева за домски смештај и број особа на листи чекања	
Укупан број поднетих захтева за домски смештај у 2021. години	192
Број корисника на листи чекања за услугу смештаја на дан 31.12.2021. године	40

У односу на претходну годину, број поднетих захтева је нешто већи, међутим у односу на већину претходних година, број поднетих захтева је и даље изразито смањен.

Разлог лежи у томе да већина људи одустаје од домског смештаја услед последња мера изолације које су се одразиле на квалитет живота у домовима за старе и одрасле. Такође се често дешава да долази и до пролонгирања самог чина усељења у дом све док нечије здравствено стање не захтева сталну помоћ друге особе.

На домски смештај су првенствено усмерени људи који услед својих здравствених, породичних или социо-економских услова не могу на други начин да обезбеде задовољавање својих свакодневних животних потреба.

Б. Структура смештајних капацитета домског смештаја у години			
Категорија смештаја	0 - Нема; 1 - Има	Број смештајних јединица	Број места у категорији
Једнокреветни апартман/гарсоњера	1	10	10
Дваокреветни апартман/гарсоњера	0	0	0
Вишекреветни апартман/гарсоњера	0	0	0
Једнокреветна соба	1	7	7
Дваокреветна соба	1	96	192
Трокреветна соба	1	43	129
Четворокреветна соба	1	42	168
5 - 9 кревета у соби	0	0	0
Више од 10 кревета у соби	0	0	0
УКУПНО	5	198	506

2.1. КОРИСНИЦИ ДОМСКОГ СМЕШТАЈА ПРЕМА ОСНОВНИМ ОБЕЛЕЖЈИМА:

20. Структура свих корисника домског смештаја према узрасту и полу у току године и на дан 31.12.						
Старост	Мушки		Женски		УКУПНО	
	Укупно у току године	Бр. на дан 31.12.	Укупно у току године	Бр. на дан 31.12.	Укупно у току године	Бр. на дан 31.12.
до 64 год. (одрасли)	52	46	49	45	101	91
65 - 79 год. (старији)	84	60	127	100	211	160
80 год и више	39	28	154	107	193	135
УКУПНО	175	134	330	252	505	386

Као и претходних година, удео женске популације је већи у односу на кориснике услуга домског смештаја мушког пола.

21. Структура нових корисника домског смештаја који су смештени током године			
Старост	"Нови" - Корисници смештени у установу током године		
	Мушко	Женско	УКУПНО
до 64 год. (одрасли)	6	5	11
65 - 79 год. (старији)	24	27	51
80 год и више	12	52	64
УКУПНО	42	84	126

У односу на претходну годину, број реализованих пријема је скоро удвостручен. Прошле године је реализовано свега 70 нових пријема.

22. Корисници домског смештаја према брачном статусу пред смештај у доми полу, на дан 31.12.			
Брачни статус	Корисници на дан 31.12.		
	Мушко	Женско	Укупно
ожењени/удате	9	20	29
у ванбрачној заједници	2	3	5
неожењени/неудате	62	47	109
разведени	27	53	80
удовци/удовице	34	129	163

У односу на претходне године, није дошло до већих промена у односу на удео корисника услуга домског смештаја према брачном статусу.

Жене удовице чине највећи број корисника услуга домског смештаја, њих 129; док се чак за упола мањи број налази следећа категорија по бројности, а то су неожењени мушкарци, њих 62.

23. Корисници домског смештаја према домаћинству у којем су живели (породичном статусу) пре смештаја у дом и полу, на дан 31.12.			
Тип домаћинства/Породични статус пре смештаја	Корисници на дан 31.12.		
	Мушко	Женско	Укупно
Самачко домаћинство	83	140	223
Домаћинство са партнером	10	26	36
Са децом/унуцима	3	37	40
Домаћинство са другим сродницима	22	29	51
Нешто друго	16	20	36
УКУПНО	134	252	386

Као и претходних година, према породичном статусу корисника услуга домског смештаја, највећи је број припадника самачких домаћинстава.

24. Корисници домског смештаја према образовном статусу и полу, на дан 31.12.			
Образовни статус	Корисници на дан 31.12.		
	Мушко	Женско	Укупно
Без школе	14	67	81
Основно образовање	49	83	132
КВ-ВК - ССС	54	88	142
Виша и висока школа	17	14	31
УКУПНО	134	252	386

Корисници са средњом стручном спремом као и основно школско образовање су најзаступљенији међу корисницима услуга домског смештаја.

25. Корисници домског смештаја према пензијском статусу и старости, на дан 31.12.				
Пензијски статус, на дан 31.12.	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Лични пензионер		56	61	117
Инвалидски пензионер	29	48	19	96
Породични пензионер	19	31	46	96
Пољопривредни пензионер	1	2	1	4
Изддржавано лице – није пензионер	28	10	7	45
Нешто друго	14	13	1	28
УКУПНО	91	160	135	386

Број корисника корисника услуга домског смештаја који су остварили право на инвалидску и породичну пензију је изједначен. Број корисника старосне пензије је незнатно већи у односу на ове две категорије.

26. Корисници домског смештаја према месту пребивалишта пред смештај у дом, на дан 31.12.	
Пребивалиште корисника	Укупно
Са територије округа у ком је установа	357
Ван округа у ком је установа	29
УКУПНО	386

Број корисника са територије установе је доминантан. Потреба да се живот настави у оквиру познате средине и у близини сродника и познаника утиче да се корисници услуга домског смештаја одреде за дом у оквиру своје територије.

27. Корисници домског смештаја према разлогу смештаја у дом и старости на дан 31.12. (навести само један, доминантан разлог)				
Разлог смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Корисник нема ближих сродника - децу, брачног или ванбрачног партнера	23	39	17	79
Породица корисника није спремна да води бригу о њему	8	3	4	15
Породица нема услова/ има тешкоће у организацији свакодневног функционисања	20	58	55	133
Угроженост/насиље у породици		1		1
Социо-материјална угроженост породице (и корисника)	25	11	7	43
Лични избор корисника	7	35	52	94
Друго	8	13		21
УКУПНО	91	160	135	386

Динамика свакодневног живота, интензивне промене савремене породице, трансформације друштва, пословне обавезе, све што утиче на слабљење улоге традиционалне породице условљава да се као примарни разлог домског смештаја намећу тешкоће у самој породици да свакодневно функционисање подреде потребама најстаријих и болесних чланова, те се то појављује као примарни узрок домског смештаја.

28. Корисници домског смештаја према дужини боравка у дому и старости на дан 31.12.				
Дужина боравка	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
до 6 месеци	11	18	21	50
7-11 месеци	3	3	7	13
1-2 год	6	12	12	30
3-4 год	10	34	33	77
5-7 год	17	26	32	75
8-10 год	15	23	11	49
преко 10 год	29	44	19	92
УКУПНО	91	160	135	386

У односу на здравствено стање, степен прилагођености домској заједници или услед других животних околности, огледа се и дужина боравка на домском смештају. У укупном уделу, истиче се број корисника који су на смештају дуже од десет година, потом следе корисници услуга домског смештаја који у установи бораве преко три године.

29. Број корисника према утврђеном степену зависности и старости на дан 31.12.				
Степен функционалне зависности	до 64 г	65-79 г	80 г и више	УКУПНО
Независни	11	58	44	113
Полузависни				0
Зависни	80	102	91	273
УКУПНО	91	160	135	386

30. Број корисника према утврђеном степену подршке и старости на дан 31.12.				
Степен подршке	до 64 г	65-79 г	80 г и више	УКУПНО
1. степен подршке	16	38	32	86
2. степен подршке	63	64	59	186
3. степен подршке	10	28	28	66
4. степен подршке	1	30	16	47
УКУПНО	90	160	135	385

31. Корисници домског смештаја према врстама инвалидитета, менталних и интелектуалних тешкоћа и према старости, на дан 31.12. (један корисник се може евидентирати само по једној понуђеној опцији)				
Врста инвалидитета, менталних и интелектуалних тешкоћа	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Телесни инвалидитет	13	33	26	72
Сензорни инвалидитет		12	8	20
Интелектуалне тешкоће	10	7	3	20
Менталне тешкоће	31	31	11	73
Вишеструки (истовремено присуство 2 или више сметњи, тешкоћа, инвалидитета код једне особе)	36	47	71	154
Аутизам, Ретов синдром, Аспергеров синдром и други поремећаји				0
Нема телесни или сензорни нвалидитет, менталне или интелектуалне тешкоће	1	30	16	47
УКУПНО	91	160	135	386

Највећи број корисника услуга домског смештаја су корисници првог и другог степена подршке.

32. Структура корисника према начину одржавања контаката са сродницима, на дан 31.12.				
Начин одржавања контаката	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Редовно (најмање једном месечно) се виђа са сродницима у дому и проводи викенде и празнике у породици	11	19	25	55
Редовно се виђа са сродницима у дому (најмање једном месечно)	23	65	72	160
Повремено (мање од једном месечно) се виђа са сродницима у дому	6	27	12	45
Ретко се виђа са сродницима, без предвидљиве динамике	20	22	10	52
Не виђа се са сродницима али контактирају путем телефона, интернета...	6	8	9	23
Без контаката	17	9	4	30
Нема сродника	8	10	3	21
УКУПНО	91	160	135	386

Динамика одржавања контаката са сродницима је била условљена тренутном епидемиолошком ситуацијом.

33. Корисници према старатељској заштити и старости, на дан 31.12.				
Вршилац дужности старатеља	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Сродник или друга блиска особа	10	16	1	27
Непосредни старатељ	14	8	1	23
Колективни старатељ				0
Није под старатељством	67	136	133	336
УКУПНО	91	160	135	386

Највећи број корисника услуга домског смештаја није под старатељством. Док код корисника услуга лишених пословне способности, удео сродника као вршиоца дужности старатеља незнатно предњачи у односу на непосредно старатељство.

34. Корисници према начину плаћања смештаја, на дан 31.12..				
Плаћање смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Плаћа сам у целости	1	20	25	46
Сам + сродници	2	24	19	45
Сродници у потпуности	16	45	64	125
Сам + буџет РС	39	51	21	111
Буџет РС у целости	33	20	6	59
Давалац издржавања (Уговор о доживотном издржавању)				0
Остало (навести шта у наративном изв.)				0
УКУПНО	91	160	135	386

У уделу плаћања домског смештаја, незнатно предњачи да су сродници платиоци у потпуности у односу на то да се трошкови домског смештаја плаћају од пензије корисника, а да до пуне цене смештаја учествује буџет Републике Србије.

35. Корисници према разлогу престанка смештаја у установи, укупно у години				
Разлог престанка смештаја	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Вратили се у своју породицу /свој дом	1	4	5	10
Упућен на Породични смештај				0
Премештени у други дом		1	1	2
Напустили установу на свој захтев	4	3	4	11
Умрли	6	43	48	97
Престао смештај из другог разлога (навести разлоге у наративном извештају)				0
Укупно	11	51	58	120

Током протекле године, доминантан разлог престанка смештаја је смрт која је наступила као последица болести.

36. Уколико је разлог престанка смештаја смрт, наведите узрок смрти корисника				
Узрок смрти	Старост			Укупно
	до 64 г	65-79 г	80 г и више	
Болест	6	43	48	97
Самоубиство				0
Убиство				0
Несрећни случај				0
Укупно	6	43	48	97

37. Уколико је престанак смештаја у години наступио услед смрти, наведите дужину боравка корисника у дому

дужина смештаја	Старост			Укупно
	одрасли, до 64 г	старији, 65-79 г	старији, 80 г и више	
до 6 месеци	2	9	10	21
7-11 месеци		2	5	7
1-2 год	1	7	9	17
3-4 год	2	7	11	20
5-7 год	1	6	5	12
8-10 год		5	4	9
преко 10 год		7	4	11
укупно	6	43	48	97

2.2 О СТРУЧНОМ РАДУ СА КОРИСНИЦИМА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

38. Корисници у току године према начину упућивања на коришћење услуге

Начин упућивања	Број
Број корисника који су самостално уговарали коришћење услуге са пружаоцем	
Број корисника који су упућени од стране центра за	126
УКУПНО	126

39. Број корисника за које је у току године урађена процена / поновни преглед

Старост	Број
Одрасли	11
Старији, 65- 79	51
Старији, 80 и више	64
УКУПНО	126

40. Број корисника за које је у току године урађен индивидуални план услуге	
Узраст	Број
Одрасли	11
Старији, 65- 79	51
Старији, 80 и више	64
УКУПНО	126

Као и претходних година, највећи број корисника домског смештаја је самоиницијативно уговарао домски смештај. По обављеном разговору у пријемној канцеларији, будући корисници се упућују у надлежни Центар за социјални рад да би се обавила неопходна процедура за реализацију домског смештаја.

Година 2021. је због пандемије Корона вируса била специфична и захтевала је прилагођавање како корисника домских услуга, тако и запослених на новонастале околности.

Непосредни рад са корисницима је првенствено био усмерен на оснаживање и подршку да би се превазишла настала ограничења и промене на свакодневном нивоу која су захтевала и наметнула другачија правила функционисања.

До изражаја је дошао индивидуални рад са корисницима, али и са родбином да би се превазишао кризни период.

4. СТРУЧНИ РАД

4.1. КУЛТУРНО – ЗАБАВНЕ И РАДНО – ОКУПАЦИОНЕ АКТИВНОСТИ

По Правилнику о стручним пословима у социјалној заштити, културно забавне и радно окупационе активности обухватају радно окупационе, радно инструктивне, рехабилитационе, рекреативне и културно забавне активности, подршку у задовољавању свакодневних потреба и унапређењу квалитета живота корисницима услуга који имају тешкоће у самосталном функционисању.

На реализацији програма културно - забавних и радно – окупационих активности у домовима Геронтолошког центра у Суботици ангажована су четири радна терапеута, један инструктор - неговатељ и организатор културно забавних и рекреативних активности. Консултујући евиденцију о присутности и укључености корисника услуга у организоване културно забавне и радно окупационе активности (табеле и записници, месечна реализација програма), запажа се смањен број укључених корисника услед пандемије Ковид – 19, као и радова на адаптацији Дома Дудова шума. Све активности наведене у табелама организоване су у складу са епидемиолошким мерама и следећи инструкције ресорног Министарства.

Назив програма	Број укључених корисника	
	Стално укључени	Повремено укључени
Радио-окупационе активности (индивидуалне и групне) - креативне радионице и различите технике у оквиру радне терапије	ДДШ 3 ДОЛ 15 ДЗН 20 38	ДДШ 10 ДОЛ 10 ДЗН 20 40
Групни облици рада (Дружење уз музику, Причаоница, Играоница - мозгалица, Састанци домске заједнице, Бинго, квиз)	ДДШ 40 ДОЛ 37 ДЗН 52 129	ДДШ 15 ДОЛ 10 ДЗН 25 50

Културно – забавне и рекреативне активности (приредбе, манифестације, биоскоп, позориште...) у току 2021. године нису реализоване поштујући мере Владе Републике Србије. Број корисника укључених у активности је током године варирао у складу са датим мерама.

У току 2021. Године нису реализовани програми који су укључивали спољне сараднике, већ само они које смо могли самостално да организујемо.

Бинго је активност која је најпопуларнија у сва три домска објекта. Одржава се више пута недељно у мањим групама.

У Дому „Дудова шума“ је у јуну месецу организован програм „Путовање из фотеле“ са тематиком Хаваја. То је интерактиван програм који корисницима услуга омогућава да боље упознају културу, музику и занимљивости изабране земље. Програм је одржан у дворишту дома како би се испоштовале све мере.

Када су временски и епидемиолошки услови то дозвољавали корисницима Дома Дудова шума организовано је неколико шетњи (центар града, Бунарић, Палић).

Потреба и воља корисника за шетњом у сва три објекта превазилази могућности Установе, како у особљу тако и у инвалидским помагалима.

Досадашње биоскопске пројекције у оквиру Дома „Дудова шума“, по жељи корисника услуга, су преоријентисане у „Документарни петак у Дому“, док је тај дан и у Дому за одрасла лица резервисан за биоскоп.

Сви значајни датуми за наше кориснике су обележени унутар објекта поштујући епидемиолошке мере и инструкције Владе Републике Србије: Божић, Кинеска Нова година, Дан заљубљених, Међународни дан жена, Ускрс, Међународни дан особа са инвалидитетом, Међународни дан менталног здравља, Међународни дан медицинских сестара, Међународни дан старих, Дан цитруса, Светски дан јабуке...

Програми који су то дозвољавали били су организовани путем „зум“ апликације: квиз, маскенбал, Најлепши ускршњи аранжман, Најлепша јелка, Пројекат „Тајни Деда Мраз“...

У Дому за одрасла лица организована је „Мала школа животних вештина“. Корисници су имали прилику да: направе своју ботаничку башту са зачинским биљем, израде украсе за јеклу, праве штрикране, хеклане и везене ручне радове...

У оквиру радне терапије корисници свакодневно: израђују предмете од папира, осликавају свилу, текстил, стакло, моделују глиномолем и гипсом, израђују мозаике, декоративне предмете за све битније празнике, декупаж, крилинг...

Очување постојећих и пролонгирање пропадања когнитивних и психо - физичких функција остварује се кроз низ активности свакодневно организованих у оквиру радне терапије, како

индивидуално тако и у мањим групама: рад са дидактичким материјалима, графомоторне вежбе, квиз знања, пузле, мозгалица, слагалица...

4.2. УСЛУГЕ ИНДИВИДУАЛНОГ И ГРУПНОГ РАДА

Сваки стручни радник и сарадник (организатор медицинског пословања, психолог, социјални радници, водеће сестре, радни терапеути, организатор културно-забавних активности-андрагог) обавља индивидуални рад у свом домену.

Основни стручни послови социјалне заштите обухватају: информисање, процену, планирање, посредовање и заступање у остваривању права и коришћењу услуга, саветодавно усмеравање, активацију, социо-едукативне активности, спровођење мера заштите корисника и праћење ефеката предузетих услуга и мера у непосредном раду са корисником услуга.

Основне стручне послове у Геронтолошком центру у Суботици обављају социјални радник, психолог и андрагог који имају лиценцу за обављање основних послова у социјалној заштити у складу са законом.

Стручни сарадници у домовима Геронтолошког центра су радно окупациони терапеути и инструктори, виши медицински техничари, нутрициониста и физиотерапеути.

Правни послови социјалне заштите обухватају: примену управно-процесних правила у вођењу поступка, као и припрему појединачних управних аката у стварима чије је решавање законом поверено установама социјалне заштите, као и послове вођења евиденције и издавања уверења о корисницима, те другим чињеницама о којима се води службена евиденција и друге послове у складу са законом.

Правне послове у Геронтолошком центру у Суботици обавља секретар-правник који је стекао лиценцу за обављање правних послова у социјалној заштити у складу са законом.

Због уведених мера физичке и социјалне изолације корисника домских услуга и забране окупљања у већем броју од 15 особа, забране организовања групних и културно забавних активности, акценат је стављен на индивидуални рад са корисницима и рад у малим групама. Било је неопходно индивидуално се посветити сваком кориснику јер је ситуација постала крајње осетљива.

Индивидуални рад са корисником почиње још пре самог уселења, када стручни радници и сарадници упознају корисника (или онога који долази у његово име), са услугама које се пружају и организацијом живота у дому, а затим сви стручни радници и сарадници након индивидуалног упознавања корисника настоје да му олакшају адаптацију на домске услове и да га укључе у садржаје и активности у дому.

Индивидуални стручни рад усмерен је на решавање индивидуалних проблема корисника и помоћ у задовољавању индивидуалних потреба и интересовања.

Запажања у току индивидуалног, али и групног рада, евидентирају се у „Индивидуалном листу праћења“ и користе се у току израде „Индивидуалног плана“. Најчешћа тема индивидуалног стручног рада је пружање помоћи корисницима током периода адаптације, праћење адаптације корисника, мотивисање корисника да се укључе у организоване садржаје и решавање конфликта међу корисницима. Најчешћи конфликти су у двокреветним и вишекреветним собама код корисника који су покретни и самостални у задовољавању сопствених потреба.

Током маја месеца 2021.г. вакцинисаним корисницима је омогућено да излазе из дома уз обавезно ношење маске и поштовање прописаних мера превенције. Улазак трећих лица у домове је

и даље остао забрањен. Тиме су корисници добили могућност да сами набављају лекове и храну и да одлазе у посете својим рођацима и пријатељима, да иду до шуме, пијаце, града... Остала је забрана организованих излета и посета културним и другим институцијама са којима смо раније сарађивали.

Све је то перманентно појачавано страхом од болести, тј. Короне. Са друге стране страх од Короне им је, на неки начин, помогао да лакше поднесу вишемесечну изолацију.

У 2021. години акценат је био на индивидуалном раду у ублажавању последица изолације. Путем индивидуалних разговора са корисницима се радило на ублажавању њихових депресивних, анксиозних, агресивних, конфликтних, паничних симптома.

Корисници су различито, зависно од своје структуре личности, ранијег животног искуства и подршке коју су добијали од породице, а сада од запослених у установи, реаговали на исту ситуацију у којој су се нашли. Већи број корисника је показао добре адаптационе способности, тј. сами, уз нашу помоћ, су превазилазили тешке периоде. Посебну тешкоћу представља им неизвесност, чињеница да се не зна када ће уведене мере бити ублажене и коначно укинуте.

Адаптација новоусељених корисника била је још компликованија и отежана тиме што су одмах по усељењу морали у изолацију. Један од главних разлога уласка у дом је друштво вршњака, а ми смо их одмах стављали у изолацију. Основна стратегија бриге о старима је активно старење, а ми смо их лишили сваке активности. Корисници су бесмислено шетали ходницима, бојећи се, како су неки сами изјавили, „да ће се срести сами са собом“ Саветодавни индивидуални рад на тему здравственог стања корисника у условима изолације појачан је био и чињеницом да у домовима немамо нашег лекара, а доступност специјалистичких прегледа је била условљена одласком у изолацију.

Специфичност индивидуалног рада у Дому Дудова шума били су и решавање проблема насталих због започетих а обустављених радова на потпуној реконструкцији објекта, а које финансира Канцеларија за јавна улагања Владе РС. Поједини корисници су се затекли у двокреветним собама које су претворене у трокреветне, без функционалног купатила и без терасе. То је додатно отежавало њихово сналажење у новој ситуацији и код њих стварало додатно незадовољство.

Набавка неопходних намирница, лекова, подизање пензије, уплата телефона и рачуна постала је обавеза стручних радника и сарадника. Од маја месеца смо обуставили пријем пакета, јер су корисници сами могли да оду у набавку. То је остављало мање времена за прави стручни рад са корисницима.

Корисници из Дома Дудова шума са првим и другим степеном подршке због реконструкције дома су пресељени у објекат у Сарајевској улици, па су стручни радници из овог објекта морали ад се прерасподеле да би могли да покрију стручни рад са корисницима у оба објекта.

Све податке о кориснику до којих стручни радници и сарадници дођу индивидуалним радом размењују се на тимским састанцима.

У индивидуалном раду са корисницима примењује се холистички и тимски приступ, тј. интердисциплинарни, јер се тако постижу најбољи резултати у раду.

Нажалост, један део године смо били спречени да организујемо групне облике рада и културно-забавне активности, те је и изостао индивидуални рад на мотивисању корисника да се укључе у организоване активности. Након маја месеца мере су ублажене, па смо били у могућности да организујемо рад у мањим групама (до 15 корисника). Групни облици рада са већим бројем

корисника веома недостају корисницима па смо настојали да индивидуалним и радом у мањим групама надокнадимо садржаје које нисмо у могућности да организујемо.

Главна тема у индивидуалном раду са корисницима у Дому Дудова шума се односила на њихово велико незадовољство због услова у којима су се нашли због пролонгираног реновирања дома: велика бука, прашина, стална пресељења, нефункционална купатила, рупе у зидовима...Поједини корисници су покушавали контактима са значајним личностима да утичу на побољшање услова смештаја али њихове жалбе нису услишене. Већина корисника је због тога напета и нервозна а неки су депресивног расположења. Стручни радници се осећају беспомоћно јер не могу да утичу на главни узрок њиховог незадовољства.

ГРУПНИ ОБЛИЦИ РАДА У 2021. ГОДИНИ РЕАЛИЗОВАНИ СУ КРОЗ СЛЕДЕЋЕ ОБЛИКЕ:

До избијања епидемије Корона вируса у домовима Геронтолошког центра организовали су се различити облици групног рада са корисницима, прилагођени психофизичким карактеристикама и интересовањима корисника. То су углавном социотерапијске групе које имају за циљ:

- очување и унапређење преосталих менталних, социјалних и физичких потенцијала корисника,
- унапређење комуникацијских способности,
- адекватно информисање о релевантним догађањима и појавама,
- позитивна адаптација на домске услове живота,
- мотивисање за активније провођење времена,
- неговање креативних потенцијала,
- психосоцијална подршка,
- задовољство домским услугама,
- релаксација и добро расположење.

Поштујући психофизике капацитете и искуство домских корисника групни облици рада морали су бити занимљиви и динамични, како би се самостално поново укључили и осетили благодети групног окупљања.

Причаоница – У Дому Дудова шума једном недељно андрагог и психолог воде групни облик рада са психички очуваним корисницима. Разговор се води на одређену тему са циљем да информише, едукује, забави и пружи психосоцијалну подршку. Приликом одабира тема пре свега се руководи рачуна да тема буде интересантна, да кориснике покрене на укључивање у разговор, да се после Причаонице боље осећају и да уз помоћ Причаонице у себи пронађу неку нову снагу и стекну самопоуздање. Теме које су биране су имале за циљ да релаксирају атмосферу у дому и укажу корисницима како могу да промене свој угао гледања на ситуацију у којој се налазе и у себи пронађу позитивне мотиве за активности које ће им пријати. То је често било јако тешко јер су се корисници перманентно враћали на узрок свог незадовољства и нерасположења.

У објекту у Сарајевској, Дому за одрасла лица и Дому за негу стручни радници и сарадници воде и осмишљавају облике групног рада са корисницима едукативног, забавног и социо-терапијског карактера, где се кроз игру и на интересантан начин анимирају корисници са циљем очувања и подстицања расположивих потенцијала.

Ове групне активности се организују као разговор са корисницима на одређену тему, тзв „мозгалице“, Слово по слово – реч, Мала школа животних вештина, играње различитих квизова знања и наградних игара (Бинго), организовање такмичења у вербализацији, памћењу, запажању, сналажљивости и физичкој спремности.

У сва четири домска објекта се редовно организују групне активности које окупљају станаре око друштвених игара (Бинго, доминне, не љути се човече, бриџ, пикадо, шах, висећа кугла, занимљива географија, наша ТВ слагалица, потапање бродова и словна мозгалица.

На састанцима Домске заједнице, који се одржавају једном недељно (са различитом групом корисника, тако да се у току месеца сваком кориснику омогући да учествује у овим састанцима), корисници могу изнети своја запажања и сугестије везане за квалитет услуга које им се пружају у овој установи. Управо ово је један облик партиципације корисника и интерне евалуације квалитета пружених услуга, јер се на овај начин може проверити задовољство квалитетом услуга које се корисницима пружају. Ови подаци представљају полазну тачку и њима се Установа руководи приликом увођења новина у раду и промене начин рада. На овај начин врши се стално унапређење квалитета услуга које се корисницима пружају. Састанке Домске заједнице води стручни тим у саставу социјални радник, водећа сестра, радни терапеут, андрагог, психолог, нутрициониста и организатор службе Услуга.

На основу записника који се води на овим састанцима може се приметити да су се теме у току 2021.г. тицале углавном предузетих мера превенције Корона вируса а у Дому Дудова шума условима у којима се у овом објекту корисници налазе због адаптације дома. Корисници су због тога изражавали велико незадовољство и захтевали да им се одговори када ће радови бити готови. Поред тога, корисници су задовољнији исхраном и свесни су пожртвованости запослених, мада сматрају да се не чини довољно да се започети радови убрзају и што пре заврше.

Састанци Домске заједнице у Дому за одрасла лица и Дому за негу су прилика да стручни радници са корисницима попричају о кућном реду, међуљудским односима, личној и хигијени просторија, адекватном облачењу...

Од избијања епидемије корона вируса није дозвољен улазак трећих лица у домске објекте те се „Дружење уз музику“ као групни облик рада организује уз помоћ техничке опреме и снимака са интернета. То сада зовемо „Мој избор“, јер се корисницима пружа прилика да им на овакав начин испунимо музичке жеље, али се уједно пружа прилика да се запева уз неку мелодију и тако оствари и терапијска улога ових групних окупљања

Корисници су у Дому Дудова шума иницирали покретање Литерарне секције. Окупили су се љубитељи поезије и лепе писане речи. Самостално изаберу тему (Божићне песме, најлепша љубавна поезија...), самостално изаберу песме, како за рецитовање, тако и за певушење, па се сваке недеље окупе да би пробали, а касније наступали за заинтересоване слушаоце и љубитеље поезије и лепе књижевности. Тренутно ова секција окупља десетак корисника у овом објекту.

Као посебан и посебно значајан облик групног рада организовани су групни облици радне терапије. Ову групу свакодневно воде радни терапеути. Поред активности, техника којима су окупирани увек остане простора и времена за разговор, лагану музику у позадини, и из тог разлога овај вид рада треба брижљиво неговати и водити тактично да би се створила пријатна атмосфера која мотивише на поновно долажење у радну терапију.

И ова група је у току епидемије сведена на мањи број корисника према квадратури просторије за радну терапију, да би се обезбедио неопходни размак између корисника.

До маја месеца 21. Године велики значај за кориснике у установама социјалне заштите, имале су организоване шетње у дворишту дома. Наша установа има ту могућност да безбедно организује ове шетње јер су дворишта ограђена и лепо поплочана па се свакодневно корисници могу по прописаним мерама ишетати и делимично надокнадити бар нешто од оног што им се ускраћује вишемесечном изолацијом. Већина корисника отворено изражава задовољство овим

шетњама, рекима, „Поново дишем пуним плућима. Чим изађемо у двориште ја сам боље расположена, Са радошћу исчекујем следећи дан јер знам да ћу ићи у шетњу, Осећам се бар на кратко слободном.“ Корисници би желели да шетње трају дуже и да својим изласком у двориште не обавезију толики број особља.

У току маја месеца надлежно министарство је ублажило мере превенције за кориснике који су примили све три вакцине, па су корисници могли слободно и самостално да излазе из домског објекта и уз мере превенције ишетају се и оду у посете. Корисницима су веома недостајале организоване шетње ван домског дворишта, излети и посете позоришту и биоскопу.

- Стручни радници воде евиденцију и о индивидуалним и групним облицима рада са корисницима домских услуга..

4.3 АНАЛИЗА ИНТЕРНЕ ЕВАЛУАЦИЈЕ О ЗАДОВОЉСТВУ КОРИСНИКА УСЛУГАМА ДОМСКОГ СМЕШТАЈА

Интерна евалуација задовољства корисника услуга домског смештаја у Геронтолошком центру у Суботици, обухватила је 85 испитаника из сва три домска објекта, што чини 22 % од укупног броја корисника. Испитивање је извршено путем анкете која је за те потребе сачињена од стране стручних радника установе. По објектима анкетирано је 35 корисника из Дома за негу, 16 корисника из Дома за одрасла лица и 22 корисника из Дома Дудова шума стамбеног дела објекта и 12 корисника стационарног дела, који су у току 2021.г., због радова на овом објекту привремено пресељени у објекат у Сарајевској улици. Анкетари су били психолог, андрагог у Дому Дудова шума и Сарајевској улици, радни терапеути у Дому за негу, и социјални радник и радни терапеут у Дому за одрасла лица.

Узорак је систематски стратификован, што значи да се водило рачуна да у анкети буду заступљени корисници из сва четири домска објекта према броју корисника у њима, свих година старости, различите дужине боравка у дому, као и оба пола. Од анкетираних испитаника 35 % су мушког пола, док су 65% испитаника женског пола.

Што се тиче година старости заступљеност је следећа:

- До 65 година ,35 %
- Од 65 до 75 година, 27%
- Од 75 до 85% ,19 %
- Преко 85, 20 %.

Боравак у дому:

- До годину дана 20%
- Од годину до три године 20%
- Од три до десет година, 36,5 %
- Преко 10 година, 23,5 %.

Од анкетираних 52 % је са стамбеног дела, док је 48 % са стационарног дела дома.

У Дому Дудова шума од октобра 2019 године трају радови на адаптацији објекта. Један део корисника са стационара је пресељен у објекат у Сарајевској.

Од марта месеца 2020. године се над свим домским корисницима примењују мере заштите и превенције од корона вируса од стране надлежног Министарства. То значи да су годину и два месеца били затворени у дому, без могућности да се самостално крећу и по дворишту а улазак трећих лица и посете у дому су и даље забрањене.

Све то је оставило последице на укупно задовољство осталим услугама у овом објекту.

Резултати спроведене анкете су:

-У анализи резултата задовољства услугама у периоду пријема и адаптације, примећујемо да 29 % корисника анкетираних у Дому за негу нису задовољни добијеним информацијама приликом пријема у дом. Такође у односу на остале услуге корисници услуга Дома Дудова шума овај период доживљавају као врло задовољавајући (73%), што тумачимо да се пријем у дом десно пре реновирања Дома и појаве корона вируса.

Корисници Дома за одрасла лица и за период пријема и адаптације, као и за све остале периоде и услуге у великом проценту изражавају задовољство.

-Анкетирани корисници из сва четири домска објекта изражавају задовољство професионалношћу стручних радника, њиховом доступношћу и спремношћу за разговором као и посвећеношћу њиховим проблемима. Међутим, сви анкетирани у Сарајевској и 92 % анкетираних у Дому Дудова шума, сматрају да немају могућност учествовања у доношењу одлука које се тичу њиховог живота у дому. То се може објаснити стамбеним условима у којима живе и бораве због адаптације дома, као и због мера превенције корона вируса, као и чињеницом да се ради о психички очуваним корисницима, који су до поменутих радова и мера живели у веома конфорним условима, са потпуном слободом кретања. Стручни радници губитак комфора и слободе својим ангажовањем нису успели да им надоместе.

- Већина анкетираних похваљује све запослене или именују оне са којима су посебно задовољни. Не желе да критикују запослене јер сматрају да запослени нису одговорни за ситуацију у којој се налазе и да и они сами сnose негативне последице ових мера и адаптације (У Дому ДДШ). Примећујемо да су у Дому за негу корисници највише задовољни радом радних терапеута, у Дому Дудова шума радом психолога и андрагога као и неговатељице, у Сарајевској физиотерапеутима и сестрома а у Дому за одрасла лица социјалним радником и радним терапеутом. Оно због чега хвале горе наведене запослене су следеће особине: пријатни су, љубазни, насмејани, разговорни, пуни стрпљења, савесни у свом послу, професионални и заинтересовани, и чине да корисницима буде лепше и пријатније у дому.

-Корисници који имају искуства са негом изражавају задовољство квалитетом неге и љубазношћу особља, док поједини истичу да би им одговарало да се нега врши учесталије. Корисници који самостално одржавају хигијену у Дому Дудова шума или немају функционалне тушеве или им је отежан улазак у још увек постојеће каде (реконструкцијом дома предвиђено је вађење свих када и постављање тушева).

Дому за одрасла лица корисници би желели да имају могућност да сами чешће одржавају личну хигијену.

-Здравствена заштита корисника услуга службе Домови у Геронтолошком центру у Суботици, остварује се преко Дома здравља и лекара који су ангажовани по уговору. Највеће незадовољство корисника је због непостојања лекара који су запослени у Геронтолошком центру и који би им свакодневно били доступни. Та чињеница је још додатно искомликована уведеним мерама превенције Корона вируса па им сада нису

доступни ни лекари специјалисти (психијатар). Веома често им се предлаже да иду на специјалистичке прегледа у приватне амбуланте, јер у болници треба више месеци чекати на исте. Све то је последица настале епидемиолошке ситуације у здравственој заштити (болнице често примају само оболеле од короне).

Медицинско особље (медицински техничари ВШС, и ССС) у Домовима максимално се труди да надомести све те потешкоће у остваривању права на здравствену заштиту корисника у установама социјалне заштите. Додатно је медицинско особље оптерећено набавком лекова за кориснике који немају сроднике, а који су до сада самостално набављали лекове.

Треба истаћи да корисници Дома Дудова шума хвале доктора и сматрају да их лечи својим приступом и позитивним и ведрим односом колико и прописаном терапијом.

- Хигијеном просторија су задовољни сви корисници.

У Дому за негу је константан проблем са малом квадратуром соба и недостатком ормара за гардеробу. Стога корисници у објекту Дудова шума у 90 % случајева изражавају потпуно или делимично незадовољство опремљеношћу собе.

-Величином и опремљеношћу заједничких просторија корисници су углавном задовољни, осим у Дому Дудова шума.

Тамо је 73% испитаника изразило потпуно или делимично незадовољство јер тренутно у овом објекту већина заједничких просторија није у функцији (библиотека, дневни боравиш, кафић, чајна кухиња) проузроковано тренутном епидемиолошком ситуацијом у земљи.

У Дому за негу постоји потреба за још једном просторијом намењеном за радну терапију и адекватном опремом у њој, посебно компјутерима које би користили корисници. Испитаници су изразили незадовољство ТВ и интернет мрежом и фиксном телефонијом.

- 71 % испитаника из Геронтолошког центра изражавају потпуно или делимично незадовољство амбијентом и функционалношћу дворишта.
- Већина корисника, осим појединих у Дому за негу задовољна је количином хране која се сервира. Примећујемо да је половина корисника од укупно анкетираних задовољна разноврсношћу исхране и укусом хране
- Корисници примећују да се чине напори да се повећа асортиман јела које се припремају у кухињи, као и њихов укус. Већина корисника сматра да се храна поправила у последње време.
- Сервирањем јела у Дому Дудова шума су веома задовољни, посебно они који обедују у трпезарији. Мање су задовољни корисници у стационарном делу овог објекта.
- Корисници у свим објектима изражавају најмање задовољства вечером, док су ручком највише задовољни.
- У коментарима корисника примећено је изражена жеља за више сезонског воћа и поврћа у Дому дудова шума корисници жале за могућношћу избора између два јела, а које је постојало до избијања пандемије Корона вируса.
- Највеће задовољство квалитетом и љубазношћу особља исказано је у односу на услуге физикалне терапије. И поред тога што 57 % испитаних у Дому за Негу, и 36 % испитаника у Дому Дудова шума нема искуство у коришћењу услуга физикалне терапије, од оних који имају искуство 91, % је задовољно.
- Због уведених мера превенције Корона вируса већина садржаја културно-забавног и радно-окупационог карактера је привремено обустављена или сведена на дозвољених 15

корисника на једној активности у домским просторијама и дворишту. Корисници су веома незадовољни јер је забрањено организовати програме уз присуство трећих лица као што су музичари, чланови клубова као и организоване посете позоришту, биоскопу, другим клубским и домским објектима, излети...Најнезадовољнији су корисници Дома Дудова шума, што је и разумљиво јер је код њих поменуте активности биле најзаступљеније и најразноврсније. У Дому за негу и у Дому за одрасла лица су радни терапеути су индивидуалним приступом сваком кориснику и укључивањем у радну терапију успели да надоместе недостатак културно-забавних активности, због чега је задовољство ових корисника веће. Групне активности (квиз, бинго) у оваквим околностима су добиле свој терапеутски значај.

- Расположење које влада на нивоу сва четири дома оцењено је у највећем проценту (38%) као мирно и опуштено, а затим напето и раздражујуће (28%). Недостају им и шетње ван дома, боравак у природи, комуникација са локалном заједницом, а посебно са фамилијом и пријатељима ван Дома. И поред свега, 26 % корисника Дома за негу и 31 % корисника Дома за одрасла лица се осећа весело, док се 62 % корисника у Дому за одрасла лица осећа мирно и опуштено, као и 83 % корисника у Сарајевској.
- Укупно задовољство услугама у Дому и поред свега горе наведеног, већина корисника процењује као углавном и потпуно задовољавајуће (68 %). То значи да корисници и поред свега што им се дешава сматрају да Установа чини максимум да задовољи њихове потребе и олакша живот у тренутној епидемиолошкој ситуацији.

Код велике већине корисника џепарац је недовољан за задовољавање основних потреба.

У објекту у Сарајевској улици највише питања се односи на недостатак покривеног простора са клупама и столовима у дворишту, опреме за трансфер непокретних корисника (нема довољно чак ни инвалидских колица), као и недостатак опреме за сигнализацију. Узнемирени и дементни корисници вичу, и тиме ремеће мир осталим корисницима. Поред тога, фале им и шетње у инвалидским колицима и излети за ову категорију корисника и сматрају да им је за то неопходно: квалитетна инвалидска колица, добар пут, више персоналних асистената и комби са рампом. Корисници овог дома желе што пре да се врате у Дом Дудова шума, одакле су привремено измештени.

Анкетирани корисници Дома за одрасла лица су углавном задовољни. Цитирали бисмо једног од испитаника: „ Захвалила бих се особљу на љубазности и професионалности. Свим старијим особама препоручујем да проведу старост у оваквој установи“.

5. ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА И УСЛУГЕ

5.1. ОРГАНИЗОВАЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ У УСТАНОВИ

Дом Дудова шума, Дом за негу и Дом за одрасла лица смештеним корисницима обезбеђују здравствену заштиту на примарном нивоу (општа медицинска нега и лечење) као и специјалну медицинску негу и лечење обезбеђивањем њихове доступности. Услуге здравствене заштите корисницима сва три објекта пружају лекари опште медицине и 5 лекара ангажованих путем допунског рада, а који су за време редовног радног времена у радном односу у саставу мреже амбуланти Дома здравља Суботица. Због организационих момената и прерасподеле лекара у Дому здравља Суботица.

Установа је и у 2021. години била делимично ускраћена за квантитативно довољну лекарску услугу на примарном нивоу како због нормативних, организационих, тако и материјалних ограничења. Иста ограничења спутавају пун допринос ангажованог лекара на примарном нивоу у Установи. Због наведених околности услуга из домена примарне здравствене заштите је и у току 2021. године доступна у недовољном обиму здравственим осигураницима смештеним у долове. Из наведеног разлога Установа је принуђена да у континуитету додатно ангажује додатне извршиоце услуга у циљу обезбеђивања неопходно потребног броја услуга из домена примарне здравствене заштите. Општи циљ је осигурање квалитетног и адекватног одговора на здравствене потребе смештених лица. Иако је на овакав начин сачувана здравствена услуга на примарном нивоу у Установи, ангажовање лекара путем допунског рада подразумева и већу динамику промена извршилаца и тиме ремећење институције изабраног лекара. Уговором о делу је ангажовано је 5 лекара опште праксе у својству стручних консултаната, као и 2 лекара специјалисте (специјалиста психијатар и физијатар). Отежавајућу околност у реализацији здравствене заштите за 2021. годину чини и значајно повећана флукуација средњег стручног здравственог кадра, односно одлив квалитетне и добро обучене радне снаге. У периоду од марта месеца 2020. године отежавајућа околност је и појава пандемије Ковид-19 која се наставила и током 2021. године.

И поред наведених отежавајућих околности, здравственом заштитом је био обухваћен сваки корисник у току 24 сата, што се обезбеђује путем перманентног дежурства здравствених радника. Потребне за хитним интервенцијама лекара, у време када они нису били присутни у објектима, реализовано је ангажовањем Службе хитне медицинске помоћи.

Адекватан и примерен одговор здравственим потребама корисника реализује се и специјалистичким прегледима лекара разних специјалности на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите, чиме се омогућава доступност неопходног лечења и на тим нивоима, применом дијагностичких и терапијских процедура кроз амбулантни рад, дневна и вишедневна болничка лечења уз поштовање свих противепидемијских мера које су прописане од стране надлежног Министарства.

Лечење и нега у Установи се пружају код различитих обољења и стања као што су комплетне одузетости са инконтиненцијом (паретичка, паралитичка и хемипаралитичка стања), посттрауматска стања и реуматска обољења са лакше и теже израженим деформацијама (контрактуре...), неуромишићна обољења, малигна обољења у терминалној фази и у фазама које доводе до зависности од туђе неге и помоћи, декомпензована-субдекомпензована стања кардиоваскуларног и респираторног система, дијабетес мелитус са компликацијама, артериосклеротичне, сенилне и остале деменције, психозе у фазама стабилних ремисија, особама оболелим од Ковид-19 и друга обољења. Тежина стања здравља смештених корисника све више отежава рад запослених, а садржај и обим потребних здравствених услуга (спец. нега и лечење) се све више прилагођава у покушају усклађивања са стандардима здравствених услуга у оквиру болничких капацитета.

На пословима специјалне медицинске неге Установа ангажује лекара специјалисту психијатра и лекара специјалисту физијатра. 39 медицинских сестара - техничара је распоређено према важећем Правилнику о систематизацији радних места за рад у сва три домска објекта, са могућношћу сменског рада, уз примену спец. струковног знања за пацијенте који због болести имају потребу за секундарном и терцијарном превенцијом, лечењем и рехабилитацијом.

Рационално коришћење здравствених услуга лекара опште медицине и осталих консултаната је омогућено применом здравствене тријаже на основу симптома коју спроводи здравствени кадар Установе, при чему се уз процену здравствених потреба корисника извршену пре самог лекарског прегледа одређује његова потреба за услугом лекара.

Центар за рехабилитацију у оквиру Установе кроз рад Амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију ангажује на специјалној медицинској нези 2 физиотерапеута са ВСС и 4 физиотерапеута са ССС.

Установа је у 2021. години, у периодичним размацима, одржавала састанке Комисије за праћење, спречавање и сузбијање болничких инфекција. (08.08.2013. године Установа је донела Решење којим се образује Комисија за праћење, спречавање и сузбијање болничких инфекција Геронтолошког центра Суботица, након чега је израђен Правилник о спречавању, раном откривању и сузбијању болничких инфекција, као и Програм за заштиту од болничких инфекција).

У складу са Програмом здравствене заштите РФЗО извештај о здравственој заштити у Установи обухвата број и врсту пружених услуга у оквиру:

-примарне превенције (здравствено просветни рад кроз свакодневно побољшање здравствених навика корисника; систематску и дириговану рекреацију; организовану превентивно-групну рехабилитацију више пута недељно; свакодневне инструкције око избора хобија у складу са сазнањима о економици слободног времена; реализацију одговарајуће хигијенске, рационалне исхране као и кроз свакодневни надзор над исхрањеношћу; стално праћење и анализирање хигијенско-епидемиолошке ситуације са применом мера за спречавање заразних болести (специфична имунизација као и здравствени надзор над клицоношама); примену обавезне превентивне дезинфекције и стерилизације (коришћење једнократних шприцева и игли, примена гермицидних светиљки); превентивну дезинсекцију и дератизацију најмање 4 пута годишње; активну контролу стручно-здравствене неге ради спречавања секундарних обољења (нпр. континуирана и рационална примена једнократних помагала за инконтиненцију-пелене и улошци); спречавање несрећних случајева повређивања и самоповређивања (нпр.падови) применом фиксатора, а у складу са правима пацијената.

-секундарне превенције (кроз рану дијагностику и правовремено лечење са проналажењем оболелих у раној фази болести; адекватну и промтну медицинску помоћ због спречавања могућих компликација; рану рехабилитацију, комплексну физикалну и радну терапију; обезбеђивање лечења и испитивања у одговарајућој здравственој установи у складу са здравственим потребама пацијената-корисника; превоз и пратњу корисника до одговарајуће здравствене установе; обезбеђивање додатних услуга које су неопходне за пуну реализацију права корисника из области здравствене заштите.

-терцијарна превенција се спроводи, по потреби, углавном у специјализованим болницама, с тим да је уочена потреба за повећавањем броја и врсте здравствених услуга које су се пре реализовале у склопу спец. здравствених установа и спадају у домен терцијарне здравствене делатности. Домен терцијарног збрињавања у Геронтолошком центру се односи на лечење и рехабилитацију пацијената који би требали бити хоспитализовани у:

- спец. психијатријским болницама (али због ограничених капацитета нису), па се акутна социјална димензија као индикација за смештај у Геронтолошки центар поставља као приоритет у односу на специфичност здравствене потребе;

-болничким капацитетима за палијативно лечење и негу (предвиђени су капацитети, али на секундарном и терцијарном нивоу здравствене заштите нису јасно дефинисани као наменски). Терминалне фазе у збрињавању нпр. онколошких пацијената задатак су медицинског особља у Геронтолошком центру уз консултацију лекара специјалисте за одговарајућу терапију (нпр. терапију бола), као и примена парентералне исхране.

- у спец. болницама за рехабилитацију би требали да бораве многи пацијенти који су данас корисници услуга амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију у склопу Геронтолошког центра.

Општа нега корисника подразумева једночасовно пружање сестринских услуга у току двадесетчетворочасовног боравка непокретног корисника у постељи и обухвата следеће категорије: непокретне са инконтиненцијом; непокретне са очуваном функцијом континенције и ограничено покретне кориснике, и то са следећим садржајем: 1) целокупна бригаа око одржавања личне и опште хигијене (купање, одржавање хигијене косе, ноктију...); 2) облачење, пресвлачење; 3) исхрана; 4) бригаа око понашања корисника и спољашњег изгледа; 5) одвођење у шетњу (на ваздух); 6) организовање слободних активности.

Полуинтензивна нега подразумева трочасовно пружање сестринских услуга у току 24 часа и обухвата: 1) онемоћала лица старосне доби преко 75 година; 2) лица са лакшим поремећајем свести (болесник нема јасно очувану свест што се манифестује као изразита узнемиреност, страх, губитак присебности, поспаност, отежан говор, дезоријентација, агресија, халуцинација или слично); 3) код болесника чија стања утичу да исти не могу сами да врше основне физиолошке функције без помоћи других лица (слепи, болесници са ампутираним деловима тела, болесници са комплетном одузетости и инконтиненцијом и сл.); 4) код стања са потенцираном и претећом опасношћу нарушавања виталних функција (здравствено стање које захтева повећан опрез лекара и медицинских сестара); 5) када је потребна инфузиона терапија, давање аналгетика више пута у току 24 часа.

Од 2020. године доминантна је тенденција смештања корисника са болничких одељења Опште болнице Суботица и здравствених установа на терцијарном нивоу за које било неопходно доставити негативан налаз на Cl.difficile. На тај начин се смањује могућност компромитације, повећава се епидемиолошка безбедност корисника Установе када се непосредно и директно остварује право на трајни вид збрињавања у Геронтолошком центру са болничких одељења. Потреба за здравственим услугама које би биле у складу са адекватним одговором на здравствене потребе смештених и њихову безбедност су вишеструко увећане, квалитативно измењене и захтевају повећање броја медицинског особља, као и обезбеђивање наменских просторија за изолацију због епидемиолошке ситуације која траје од марта месеца 2020. године. Из истог разлога промењен је Правилник о начину пријема, категоризацији, рекатегоризацији корисника и пружању услуга у смислу захтева за додатне лабораторијске и друге претраге при смештају. У току 2020. године је увећан број претрага при пријему корисника у Установу, а у циљу спречавања настанка епидемиолошки кризних ситуација у објектима за институционални смештај.

Број радника на пружању здравствене заштите корисницима смештеним у Установу се од 2006. године није повећавао. Насупрот томе, структура смештених корисника се мењала и то тако што је из године у годину све већи број зависних корисника, са све тежим и компликованијим дијагнозама болести и израженим мулти и коморбидитетом:

Структура смештених корисника према зависности од туђе неге и помоћи					
на дан:	укупан број корисника	независни корисници IV степен потребне подршке	%	зависни корисници	%
31.12.2020.	412	81	19,66%	331	80,34%
31.12.2021.	386	75	19,43%	311	80,57%

По подацима у табели може се закључити да је број зависних корисника на дан 31.12.2021. године незнатно процентуално повећан у односу на стање из 31.12.2020. године, и то са 80,34% на 80,57% у односу на укупан број смештених корисника у посматраним годинама. И број независних

корисника је реално смањен бројчано и процентуално због промене саме структуре корисника услуга и реновирања одређених објеката Установе.

За реализацију задатака из домена здравственог збрињавања, РФЗО, филијала Суботица, финансира 43 запослена и то:

- 2 лекара опште медицине
- 39 медицинских сестара-техничара
- 2 физиотерапеута са ВСС

Структуру ангажованих здравствених радника у Установи чине:

- 1 (0,20 x 5 = 1) лекар опште медицине са ограниченим фондом сати ангажованим у својству стручних консултаната,
- 35 медицинских сестара-техничара
- 2 физиотерапеута ВСС

Поред тога Установа из сопствених средстава ангажује и два лекара специјалисте (психијатар и физијатар) у својству стручних консултаната;

Уговорени број здравствених радника (медицинских сестара) није довољан да би се на адекватан и квалитетан начин пружале потребне здравствене услуге, у складу са стварним потребама корисника.

5.2. ВРСТЕ ЕВИДЕНЦИЈА О ЗДРАВСТВЕНИМ УСЛУГАМА

Лекари Дома здравља Суботица у допунском раду воде евиденцију о извршеним здравственим услугама користећи информациони програм („Хеллант“ „Исис“) и формирајући информациони здравствени картон корисника Установе. Дом здравља води евиденцију о извршеним услугама редовно ангажованих лекара опште медицине на обавезним обрасцима према Правилнику о средствима за вођење евиденције о извршеним услугама (Сл. гл.РС бр. 98/05) за кориснике домова Геронтолошког центра. Према истом Правилнику, Установа води основну документацију код консултативних специјалистичких прегледа, протоколе, здравствени досије тј. картон (психијатар и физијатар), дневне евиденције (рехабилитација), књигу дежурства, као и тромесечне извештаје о броју посета и о врсти здравствених консултативних услуга (психијатар, физијатар) и исте прослеђује Заводу за јавно здравље у Суботици.

ВРСТА УСЛУГЕ	Реализација у 2020. година	Реализација у 2021. година	У односу на 2019. годину, у 2020. је реализовано:
Специјалистички преглед психијатра	848	1585	737 услуга више
Специјалистички преглед физијатра	194		1091 услуга мање
Прегледи лекара опште медицине	9697	4570	5127 услуга мање
Контрола виталних функција ујутру и увече или у размаку од 6 сати	81387	62756	18631 услуга мање
Давање лекова (таблета, раствора, капи и др.)	475317	141164	334153 услуга мање

Давање ињекција – супкутане, интрамускуларне, интравенске	37593	15114	22479 услуга мање
Превидјање	14293	12360	529 услуга мање
Давање инфузије	1361	1890	529 услуге више
Пласирање уринарног катетера	368	315	53 услуге мање
Испирање телесних шупљина	109	108	1 услуга мање
Ургентна контрола шећера поред болничког кревета	10141	5099	5042 услуге мање
Узимање од болесника назначени материјал за лабораторијске претраге	1982	2123	141 услуга више
Давање клизме	23	26	3 услуга више
Инхалације	8148	11660	3512 услуга више
Пласирање и одржавање ИВ каниле	649	673	24 услуга више
Одржавање-нега стома	1036	52	984 услуга мање
Постављање трансдермалних фластера	511	187	324 услуга мање
Исхрана преко назогастричне сонде	180	-	180 услуга мање
Припрема кисеоника у терапијске сврхе	1850	5237	3387 услуга више
Припрема инструмената и завојног материјала и стерилизација	3040	4813	1773 услуга више
Кинезитерапија поред болничког кревета	7115		2355 услуга више
Терапија биофотон лампом	410		230 услуга мање
Колективне вежбе	6253		540 услуга више
Магнетна терапија	200		384 услуга мање
Електротерапија	1720		5037 услуга мање
Терапија ултразвуком	521		1062 услуга мање
Ласер терапија	745		1793 услуга мање
Парцијална масажа	10		10 услуга више

Парафино терапија и остали облици топлотног паковања	97		363 услуга мање
Кинезитерапија амбулантно	233		1191 услуга мање
Криотерапија	54		9 услуга мање
Компресивна вакумска терапија	68		387 услуга мање

На основу података може се закључити да је дошло до повећања или смањења броја одређених здравствених услуга, што је у складу са стањем здравља корисника смештених у домским капацитетима, са измењеном мултиморбидитетном структуром корисника као и њиховом адекватном тријажом за здравствене услуге по приоритетима и димензији здравствене потребе. Смањење броја услуга прегледа лекара опште медицине је смањено због смањења броја корисника узрокованог пандемијом Ковид-19, повремених обустава пријема корисника услуга у социјалне установе и реновирањем одређених делова објеката. Смањење броја услуга контроле виталних функција ујутро и увече или у размаку од 6 сати, давање лекова у виду таблета, раствора, капи и др., давање инјекција, ургентна контрола шећера поред болничког кревета и превијања је резултат стабилнијег општег здравственог стања корисника услуга. Повећање броја консултација лекара психијатра се објашњава због честих пријема корисника услуга који поред основних тегоба болују и од лакших или тежих психичких обољења. Код њих постоји потреба чешће корекције терапије од стране психијатра или консултације без промене пероралне или парентералне терапије. Контролне консултације су неопходне због појачане вулнерабилности старијих особа чак и на минималне корекције психијатријске терапије. Ситуација која нас прати од 2019. године приморала нас је да уведемо нове врсте услуга као што су примена кисеоника у терапијске сврхе. Чија примена се повећала у 2021. години у односу на 2020. годину. Активнија је и улога на примарном нивоу у терапији бола у склопу збрињавања корисника који припадају категорији за палијативно збрињавање (постављање трансдермалних фластера) чији се број смањило у 2021. години у односу на претходну годину. Смањење појединих физиотерапеутских услуга је у вези са епидемиолошком ситуацијом услед чега су преферирани други видови третмана који бележе повећање у току године извештавања (колективне вежбе, индивидуална кинезитерапија), као и услед флукуације извршилаца услуга. Услуге физијатра и физиотерапеута значајно утичу на величину преостале способности корисника, а у процени степена потребне подршке код смештених корисника.

5.3. ИЗВЕШТАЈ АМБУЛАНТЕ ЗА ФИЗИКАЛНУ МЕДИЦИНУ И РЕХАБИЛИТАЦИЈУ У СКЛОПУ ГЕРОНТОЛОШКОГ ЦЕНТРА СУБОТИЦА ЗА 2021.

Геријатријска рехабилитација је врло специфична јер је лимитирана психофизичким способностима старих особа, међутим то истовремено не сужава спровођење сталних облика медицинске рехабилитације који су усклађени са специфичним променама старих.

Од посебног је значаја оспособити стару и/или хендикепирану особу за што самосталнијим извођењем активности самозбрињавања и активности свакодневног живота.

Циљ медицинске рехабилитације је превенција, лечење и функционално оспособљавање оболелих и повређених, развијање физичке и психичке способности.

Амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију пружа услуге корисницима домског смештаја, члановима геронтолошких клубова, станарима „Заштићеног становања“, запосленима

Установе, ужим члановима запослених и трећим лицима. Због епидемиолошке ситуације изазване COVID-19 услуге рехабилитације у току године искључиво су пружане корисницима домског смештаја и запосленима Установе. Корисници домског смештаја и запослени Установе услуге рехабилитације су користили у објекту у којем су смештени /запослени.

Услуге рехабилитације пружају виши физиотерапеути и физиотерапеутски техничари. У оквиру медицинске рехабилитације спроводе се разне врсте терапија (електротерапија, магнетотерапија, ласеротерапија, ултразвучна терапија, кинезитерапија – терапеутске вежбе, термотерапија као што су парафино терапија и криотерапија, компресивно-вакумска терапију и масажа).

Кинезитерапија представља један од најважнијих аспеката медицинске рехабилитације јер активно укључује пацијента – корисника. Циљ терапеутских вежби је успостављање оштећених функција или њихова компензација, максимално смањење физичке неспособности услед обољења или повреде. Са радно - функционалном терапијом увежбавају се активности самозбрињавања. Кинезитерапија је основа функционалног лечења и оспособљавања пацијената након повреда и болних стања.

У Установи се услуге медицинске рехабилитације спроводе индивидуално и групно. У континуитету се спроводи и едукација о заштитним положајима и покретима.

Медицинска, геријатријска рехабилитација у Установи се спроводи кроз свакодневне активности које обухватају: индивидуални рад са непокретним корисницима сва три домска објекта, којима лекар специјалиста за физикалну медицину и рехабилитацију преписује рехабилитационе третмане. Спровођење апаратурне терапије реализује се у соби корисника у сва три домска објекта. У континуитету, свакодневно се спроводи и информисање о услугама рехабилитације, мотивисање корисника на коришћење рехабилитационих третмана, као и укључивање у колективне вежбе.

Колективне вежбе се организују свакодневно у „Дому Дудова шума“ у Дому за негу и Дому за одрасла лица.

У току 2021 године 6 кориснику је лекар специјалиста физијатар дао препоруку да се укључи у радно-окупациону терапију. Са станарима који су ангажовани на овим активностима претходно се, краће или дуже време, спроводио рехабилитациони третман (углавном терапеутске вежбе), чиме су оспособљени за активно учешће у радно- окупационој терапији. Овим видом терапије и даље развијају мануелне способности и фину моторику руке, постиже се очување когнитивних функција и задовољавају се потребе за друштвеним животом.

У табели бр. 1. дат је приказ броја корисника из сва три објекта који су користили услуге рехабилитације, по објектима.

ВРСТА УСЛУГЕ	Дом Дудова шума	Дом одрасла лица	за Дом за негу	УКУПНО
Број корисника који су обухваћени рехабилитационим третманом	123	31	58	212
Број корисника који су примали апаратурне (електро, магнет, ласер, ултразвук, вакуум) рехабилитационе третмане	52	14	15	81
Број корисника са којима је рађено позиционирање ван рехабилитационог третмана тј. обука медицинског особља за коришћење антидекубиталних јастука	1	0	0	1
Број корисника који су долазили на колективне вежбе	76	33	75	184
Број корисника са којима су рађене терапеутске вежбе (кинезитерапија)	73	23	54	150
Број корисника који су имали термотерапију	6	3	8	17
Број корисника који су имали масажу	0	0	0	0
Број корисника којима је дата препорука за укључивање у радно окупациону терапију	4	0	2	6
Број корисника који су имали третман биофототерапијом	11	9	2	22
Број корисника којима је дата препорука за колективне вежбе	43	0	2	45
Број корисника којима је рађено позиционирање у оквиру рехабилитационог програма или сам програм се састоји само од позиционирања	29	15	16	60

У табели бр.2 дат је приказ броја услуга рехабилитације корисницима дома и колективне вежбе, по објектима

Табела бр.2

ВРСТА УСЛУГЕ	Дом Дудова шума	Дом одрасла лица	за Дом за негу	Укупно
Лекарски преглед				
Први лекарски преглед	151	38	61	250
Контролни лекарски преглед	104	59	80	243
Укупан број лекарских прегледа	255	97	141	493
Третмани				
Кинезитерапија	4831	1407	2319	8557
Масажа	0	0	0	0
Позиционирање	1182	836	637	2655
Позиционирање једном тј обука медицинског особља за коришћење антидекубиталних јастука	1	0	0	1
Термотерапија (парафинотерапија / остали облици топлотног паковања)	69	18	38	125
Термотерапија (криотерапија)	180	46	93	319
Биоптрон светлосна терапија	438	381	39	858
Апаратурна физикална терапија	1552	246	369	2167
Укупан број третмана	8253	2934	3495	14682
Број пружених услуга колективних вежби	3462	2111	834	6407
УКУПНО (лекарски прегледи + третмани + колективне вежбе)	11970	5142	4470	21582

Амбуланта за физикалну медицину и рехабилитацију поред наведених услуга корисницима домског смештаја, у 2021. години је пружала услуге и запосленима у Геронтолошком центру. Укупан број горе наведених лица је 4.

У табели број 3. дат је приказ броја услуга рехабилитацијског третмана за горе наведена лица.

Табела бр. 3.

ВРСТА УСЛУГЕ	УКУПНО
Лекарски прегледи	
Први лекарски преглед	6
Контролни лекарски преглед	0
Укупан број лекарских прегледа	6
Третмани	
Апаратурна физикална терапија	265
Термотерапија – парафинотерапија или други облици топлотног паковања	0
Термотерапија - криотерапија	0
Масажа	0
Кинезитерапија	20
Биотрон светлосна терапија	0
Укупан број третмана	285
УКУПНО (лекарски прегледи + третмани)	291

Због епидемиолошке ситуације изазване COVID -19 члановима породица запослених у Геронтолошком центру, члановима клубова Геронтолошког центра, станарима „Заштићеног“ становања и услуге трећим лицима у току 2021 године нису пружане услуге рехабилитације.

5.4. ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ПРАТНОЦА ЗА 2021. ГОДИНУ

Остваривање права из области здравствене заштите за кориснике смештене у домове Геронтолошког центра Суботица реализује се и путем радног ангажовања пратиоца. Обзиром на то да је доминантно учешће зависних корисника у укупној структури смештених (за које је потребан први и други степен подршке), број услуга пратњи је индикатор доступности, правовремености и ефикасности здравствене заштите. Због тога је ово извештавање нераздвојни део извештавања о здравственим услугама, јер услуга пратиоца доприноси квалитетнијој примарној и секундарној превенцији, лечењу и рехабилитацији корисника смештених у Геронтолошки центар Суботица.

Табела бр 5. Спецификација услуга и учинак пратиоца у ГЦ Суботица

2020. год	УКУПНО 2020. год	ДЗН	ДОЛ	ЈПГ	ЈПН	УКУПНО 2021. год
БОЛНИЦА,пријем, отпуст, прегледи, лабораторија, трансфузиологија, стерилизација итд.	240	304	137	113	167	721
АТД, АДД, стоматолог, поликлиника, амбуланта, диспанзери, СХМП оптика, приватне поликлинике	83	193	52	28	69	342
РТГ,ЦТ,ултразвук, доплер, колоноскопија, ЕЕГ итд.	2	20	-	10	1	31
ДДШ, ДЗН, ДОЛ	36	-	-	-	-	-
Заказивање прегледа	9	-	-	-	-	-
Разно (ЦЗСР МУП,СУД, социјално , одношење пакета итд)	328	70	17	24	36	147
Апотеке, рецепти, приватне лабораторије, ЗЗЈЗ	527	194	126	182	187	689
Укупно	1225	781	332	357	460	1930

У току 2021. године се уочава пораст броја услуга пратиоца за око једну трећину услуга, тачније број услуга пратиоца се повећао за 705 у односу на 2020. годину. Након три године узастопног смањења броја услуга пратиоца (у 2018. години је забележено 149 услуга мање у односу на 2017. Годину, док је у 2019. години ова врста услуге забележила пад за 374 услуге у односу на 2018. Годину, за 2020. годину је такође забележено смањење броја услуга пратиоца на 1225). Умањење броја услуга се до 2020. године претежно односи на остваривање оних права која су се могла реализовати ангажовањем лекара опште медицине, специјалиста консултаната и лекара СХМП у склопу домских објеката, без ангажовања пратиоца. Многе од услуга су се реализовале посредством социјалних радника, родбине, или пак телефонским путем. Драстично умањење услуга у 2020. години у односу на 2019. годину је уследило због пандемије Ковид-19 што је

узуроковало немогућност одлазака из једног у други објекат Установе због спречавања настанка и ширења инфекције. Током 2021. године је забележен пораст свих услуга пратиоца због обуставе забране пријема корисника услуга у болницу, АТД, АДД, повећана је могућност обављања РТГ, ЦТ, ЕЕГ прегледа. Због појачане опрезности уколико постоји могућност корисник услуга не одлази код лекара већ се шаље тражени лабораторијски налаз од стране лекара специјалисте на основу којег се ординира адекватна терапија од стране специјалисте за корисника услуга.

Заказивање прегледа се реализује путем актуелног програма „Исис“, па тако директно ангажовање пратиоца на овим пословима изостаје. Пратња за дијагностичке процедуре је забележила минимални пораст јер су се оне реализовале у склопу корисничких хоспитализација, а реализовање рецепата се скоро у потпуности спроводило уз сарадњу појединих апотека које по избору корисника перманентно реализују рецепте достављајући лекове у домове. Смањење потреба за пратњом за поједине услуге може се објаснити и реорганизацијом здравствене заштите на нивоу Дома здравља и болнице и имплементацијом ИТ услуга. Значајан допринос смањењу услуга пратиоца се односи на ангажовање сродника у реализацији одређених здравствених потреба корисника домских услуга. Значајно повећање броја услуга пратиоца је у току 2021. године је реализовано у сва три домска објекта Геронтолошког центра Суботица.

6. НАСИЉЕ НАД КОРИСНИЦИМА У 2021. ГОДИНИ

На основу Правилника о поступању у случају инцидентних ситуација који је Управни одбор Геронтолошког центра из Суботице усвојио на XXV седници одржаној дана 23.11.2011. године, Геронтолошки центар је о свим инцидентним ситуацијама које су се догодиле у 2021. години обавестио Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања РС, Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Град Суботицу као и надлежни Центар за социјални рад, а у случају потребе и друге надлежне органе.

У току 2021. године догодиле су се следеће инцидентне ситуације:

-Дана 14.07.2021. године дошло је до инцидентног догађаја кориснице Дома за одрасла лица, приликом кога је корисница услуга К. И. ударила корисника услуга Б.И..

-Дана 23.08.2021. године дошло је до инцидентног догађаја корисника Дома за одрасла лица, приликом кога је дошло до физичког конфликта између корисника Д. О. и Б. В.

-Дана 11.10.2021. године дошло је до инцидентног догађаја корисника Дома за негу, приликом кога се корисник услуга Д. А. покушао сујицид.

Ни један од наведених инцидената није могао бити спречен од стране запослених Геронтолошког центра. О свим инцидентима који су прописани Правилником благовремено је обавештено Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Покрајина, Град Суботица као и Центар за социјални рад.

1. Број пријава/жалби евидентираних (од стране интерног тима установе) због насиља над корисницима у току године

Старост жртве	Број пријава /жалби
Одрасли	0
Старији, 65- 79	2
Старији, 80 и више	1
Укупно	3

2. Број пријава/жалби интерног тима установе упућених органу старатељства због насиља над корисницима у току године

Старост жртве	Број пријава /жалби
Одрасли	0
Старији, 65- 79	1
Старији, 80 и више	1
Укупно	2

3. Корисници жртве насиља према облику насиља коме су били изложени у установи у току године

Доминантни облик насиља	До 64 г.		65-79.г		80 и више.г.		Укупно		Укупно
	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	
Физичко насиље	0	0	1	1	1	0	2	1	3
Сексуално насиље	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Емоционално насиље	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Занемаривање	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Економско насиље/злоупотреба	0	0	0	0	0	0	0	0	0

4. Структура корисника према врсти означеног насилника у току године

Доминантни облик насиља	До 64 г.		65-79.г		80 и више.г.		Укупно		Укупно
	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	Мушко	Женско	
Запослени	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Други корисник	0	0	1	1	1	0	0	0	3
Особа ван установе	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Неко други	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Укупно по полу	0	0	0	0	0	0	0	0	0
УКУПНО	0		2		1		3		

45. Број поднетих кривичних пријава према починиоцима насиља у току године, према врсти насиља над корисницима

Починилац насиља	Физичко насиље	Сексуално насиље	Емоционално насиље	Занемаривање	Економско насиље/злоупотреба	Укупно
Запослени	0	0	0	0	0	0
Други корисник	0	0	0	0	0	0
Особа ван установе	0	0	0	0	0	0
Неко други	0	0	0	0	0	0
УКУПНО	0	0	0	0	0	0

V. ОСТАЛЕ УСЛУГЕ КОЈЕ УСТАНОВА ПРУЖА

Геронтолошки центар, социјално-здравствена установа за збрињавање одраслих лица, Суботица (скраћено: Геронтолошки центар Суботица) корисницима услуга пружа институционалне и ванинституционалне услуге социјалне заштите. Установа у овом облику постоји од 1978. године, када је настала сједињавањем Центра за кућну негу и домова за смештај старих лица.

Служба отворена заштита представља вид ванинституционалног збрињавања старијих особа, као и особа са инвалидитетом у стању социјалне потребе. У свом саставу има следећа одељења: Помоћ у кући и негу, Геронтолошке клубове, Дневни центар и саветовалиште за особе оболеле од деменције и Психолошко саветовалиште. Пружање ванинституционалних услуга збрињавања има дугу традицију у граду Суботици и то почев од 1971. године. Овакав облик збрињавања најстаријих суграђана, а када је он могућ у кућним условима, представља хуманији и финансијски прихватљивији облик, како за појединца тако и за целокупну заједницу. Помоћ у кући

и нега је услуга социјалне заштите коју финансира локална самоуправа, а лиценцирана је 2016. године, и то за период од 20.4.2016. до 20.4.2022. године.

Услуге које пружа установа нашим најстаријим суграђанима годинама су се мењале, прилагођавале њиховим потребама, новим условима, усавршавале, а залагањем радника, установе и локалне самоуправе идеја и квалитет услуга су се дизали на виши ниво.

Геронтолошки центар из Суботице је током 2021. године поступао и услуге пружао у складу са инструкцијама Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, затим Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова и, као најближег сарадника и оснивача службе, локалне самоуправе и Градског штаба за ванредне ситуације и спроводио мере у циљу превенције појаве и ширења болести Ковид-19. Корисници услуга које пружа служба спадају у најризичнију групу становништва, како због својих година, тако и због својих основних и придружених болести и слабијег имунитета, те је и одговорност самим тим била много већа.

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПОМОЋ У КУЋИ И НЕГУ

Услуге неге на терену пружа 12 медицинских сестара-техничара на територији града. У току 2021. године било је осцилација у броју свакодневно ангажованих радника на пружању услуге неге и помоћи. Рад Службе и број радника се мењао у складу са актуелном епидемиолошком ситуацијом. Сваки запослени је био у обавези, у току трајања епидемије корона вируса, да пре доласка на радно место, тј. код корисника услуге, измери своју телесну температуру и у случају да је иста повишена у обавези је да обавести непосредног руководиоца и да се јави у респираторну тријажну амбуланту (Ковид-19 амбуланту) на преглед и уколико је потребно даље тестирање, изолацију и лечење по налогу лекара. У складу са прописаним мерама заштите, сваки запослени користи личне мере заштите (епидемиолошку маску и рукавице), избегава контакте са потенцијално ризичним особама из окружења, своје социјалне контакте да сведе на најмању могућу меру. Сваки запослени који је осетио симптоме респираторне инфекције, повишену телесну температуру, кашљање, отежано дисање, губитак чула мириса и укуса, болове у мишићима и осећај умора такође је био у обавези да се јави претпостављеном, да се исти дан јави у Ковид-19 амбуланту и даље поступа зависно од резултата прегледа. Уколико је корисник услуге имао симптоме који указују на Ковид-19 у обавези је да се јави у канцеларију тријаже Службе отворена заштита да откаже услугу, када се од стране запослених саветује да се јави надлежном лекару у Ковид-19 амбуланту и даље поступа по његовом налогу. Сваки корисник је у току трајања епидемије био у обавези да када дође запослени Одељења неге и помоћ измери своју телесну температуру и у случају да је била повишена тај дан се није пружала услуга службе. Такође је сваки корисник услуге у обавези да обезбеди дезобаријеру на уласку у свој стамбени простор и дезинфекционо средство за додатну дезинфекцију обуће у којој радник борави у домаћинству корисника. Ове мере су биле неопходне, и наставиће да се спровode док траје епидемија да би се спречила даља трансмисија вируса. У току године било је много више одсуствовања радника, велика флукутација радника је додатно била због отежаних услова рада. Велики проблем у раду службе представљао је дефицит здравствених радника на Националној служби за запошљавање, стално увођење нових радника, обучавање и упознавање са корисницима.

Услуге помоћи у кући које се односе на одржавање хигијене домаћинства корисника као и обављање других кућних послова, обављају сарадници у локалној заједници (геронтодомаћице) и то на територији града као и у месној заједници Палић.

У табели бр. 1 приказан је број корисника услуга за 2021. годину.

Табела 1. Број корисника услуга

МЕСЕЦ	БРОЈ КОРИСНИКА ПОМОЋИ	БРОЈ КОРИСНИКА НЕГЕ	УКУПАН БРОЈ КОРИСНИКА
Јануар	423	82	505
Фебруар	409	81	490
Март	426	87	513
Април	416	89	505
Мај	422	87	509
Јун	453	85	538
Јул	398	84	482
Август	418	82	500
Септембар	415	77	492
Октобар	364	75	439
Новембар	423	74	497
Децембар	441	73	514

Подаци приказани у табели бр. 2 представљају број сати помоћи и неге по месецима за 2021. годину.

Табела број 2. Број сати помоћи и неге

МЕСЕЦ	ПОМОЋ	НЕГА	УКУПНО
Јануар	2549	678	3227
Фебруар	2232	591	2823
Март	3060	787	3847
Април	2412	717	3129
Мај	2305	636	2941
Јун	2886	746	3632
Јул	2576	686	3262
Август	2563	711	3274
Септембар	2726	640	3366
Октобар	2222	640	2862
Новембар	2503	599	3102
Децембар	2980	678	3658

Број корисника, као и број сати је мањи од очекиваног, променљив због честих одсуствовања радника, из разлога боловања која су била и раније честа због тежине и врсте посла. Радници су, због актуелне епидемиолошке ситуације, били одсутни много више због обавезне изолације и самоизолације, боловања услед болести изазване вирусом САРС-КоВ-2. Медицинске сестре су току 2021. године користиле 240 дана годишњег одмора, 92 дана боловања и 3 раднице су биле одсутне због одржавања трудноће и порођајног одсуства. Сараднице у локалној заједници (геронтодомаћице) су користиле 694 дана годишњег одмора и 429 дана боловања.

Посао неге и помоћи је захтеван како физички тако и психички. Теренски посао тражи додатно ангажовање запослених будући да се услуге пружају корисницима у њиховим домовима, до ког теренски радници иду превозним средствима која су им на располагању, аутобусом, службеним бициклом или личним превозом. Рад запослених у великој мери отежавају и неприлагођени услови рада (низак болеснички кревет, недоступно купатило, када у коју корисник услуга не може да уђе, неприлагођена собна температура), а који су последица лоше економске ситуације корисника услуга или непостојања воље саме породице да животни простор прилагоди оболелом члану. Проблем представља и одлив радне снаге, делом због тешких услова рада, а делом због малих примања. Рад је у протеклој години додатно отежан и због мера заштите и отежаних услова рада у време епидемије, а теренски радници су свакодневно у превозним средствима били изложени великом броју контаката и додатно под притиском због велике могућности преноса вируса приликом промене корисника и локације рада.

Запослени који пружају услугу неге и помоћи морају да буду стручни, професионални и посвећени послу. Посао је изузетно одговоран и захтева код запослених стрпљивост, хуманост као и емпатију према корисницима услуга. Са друге стране, неопходно је да запослени поседује вештине којима ће се успешно самоорганизовати у раду и спречити да дође до професионалног изгарања. Запослени, кроз непосредно пружање услуга и разговор са корисником, имају могућност али и обавезу да сагледају стање и потребе самог корисника, да о свим релевантним променама које уоче код корисника обавесте претпостављене. Додатно су запослени били у обавези да едукују кориснике о мерама заштите, начину преноса вируса и свакако о важности лечења у случају оболевања.

У 2021. години 108 нових корисника отпочела су са коришћењем услуге помоћи и неге. Институционално је збринут 21 корисник, који су због немогућности пружања адекватне услуге на терену и због нарушеног здравственог стања смештени у дом. У току 2021. године преминуло је 52 корисника услуга неге и помоћи, а коришћење услуга је отказало 36 корисника. Укупно 67 корисника је на паузи, јер установа није имала радника у приградским месним заједницама. Листа чекања за 2021. годину је приказана у наредној табели.

Табела 3. Листа чекања за 2021. годину

МЕСЕЦИ	УСЛУГА НЕГЕ	УСЛУГА ПОМОЋИ
Јануар	154	170
Фебруар	151	169
Март	105	167
Април	107	161
Мај	104	164
Јун	111	175
Јул	126	188
Август	141	200
Септембар	150	210
Октобар	161	216
Новембар	169	187
Децембар	169	155

За обе услуге постоје листе чекања и поред тога што на територији града Суботице ове услуге, поред Геронтолошког центра, пружају и невладине организације као и приватни пружаоци услуга. Један од разлога за постојање листе чекања је и поверење које корисници имају у Геронтолошки центар, висок степен професионалности у пружању услуга, али и чињеницу да установа има могућност институционалног збрињавања корисника, који ни уз услуге ванинституционалне заштите нису у могућности да задовоље своје животне потребе. Због епидемиолошке ситуације

старији суграђани су издвојени и дистанцирани од својих породица, пријатеља што повлачи додатне проблеме у реализацији њихових основних животних потреба како њима тако и њиховим сродницима који брину о њима.

У току 2021. године настављено је са обављањем првих и контролних посета код корисника услуга које обављају виша медицинска сестра-тријажер и медицинска сестра/техничар-тријажер. Тријажери приликом прве посете, а увидом у здравствено стање корисника који је поднео захтев за коришћење услуге, дају инструкције медицинским сестрама о питањима везаним за негу корисника, а истовремено у разговору са корисником и породицом дају потребне препоруке везане за даље кораке у лечењу корисника. У току године обављено је 492 посете корисницима, од чега је 121 била прва посета и 371 контролна.

Састанци са здравственим радницима се одржавају у континуитету на недељном нивоу. На њима су се поред распоређивања радника, упознавали са здравственим стањем корисника, разговарало се са запосленима, едуковали су се везано за дијагнозе корисника и промене у начину рада и комуникацији са корисницима. Састанак са геронтодомаћинцама се одржавао једном месечно, где су се уз поделу распореда одржавале консултације са радницима, сугестије о начину рада и комуникацији. Сви радници су усмено и у писаној форми обавештавани о препорукама које је установа добијала од надлежног Министарства, о мерама заштите које се спроводе, као и о тестирању, препорукама надлежних служби, вакцинасању запослених.

ОДЕЉЕЊЕ ГЕРОНТОЛОШКИ КЛУБОВИ

Геронтолошки центар из Суботице у свом саставу има десет геронтолошких клубова, шест на територији града (клуб „Центар I“ отворен 1979. године, клуб „Бајнат“ отворен 1988. године, клуб „Центар II“ отворен 1991. године, клуб „Кертварош“ као први клуб отворен у СФРЈ 1973. године, који је затворен 1999. године и поново отворен 2006. године, клуб „Зорка“ отворен 2010. године и клуб „Прозивка“ отворен 2011. године) и четири у приградским месним заједницама (клуб „Бајмок“ отворен 1983. године, клуб „Нови Жедник“ отворен 2008. године, клуб „Мала Босна“ отворен 2012. године и клуб „Ђурђин“ отворен 2012. године).

Старије особе су категорија становништва која у новонасталим условима живота и променама које старост доноси, жели да очува осећај групне припадности. Тај осећај често се губи или мења одласком у пензију. Због миграција млађег становништва старији углавном остају сами. Поред тога, често се због лоше финансијске ситуације старији суграђани повлаче и немају могућности да наставе са својим активностима на начин као када су били радно активни. Губе се социјалне везе и тиме старије особе бивају на неки начин посредно искључене из животних и друштвених токова. Из наведених разлога важну улогу у прилагођавању на новонасталу ситуацију имају геронтолошки клубови.

Функције геронтолошког клуба су социјалне, образовне, културне и економске, и оне се међусобно допуњавају и испреплићу са заједничким циљем да успоре и одржавају квалитет живота. Социјалне функције клубова испољавају се кроз развијање осећаја припадности, склапање нових и одржавање постојећих пријатељстава, као и кроз продужење радног ангажовања најстаријих суграђана кроз организацију различитих облика активности. У клубовима се људи забављају, друже, рекреирају, заједно прослављају њима битне датуме. Клубови имају образовну улогу, те се члановима омогућава да прочитају дневну и недељну штампу на оба језика средине, слушају радио, прате ТВ програм, користе библиотеку клуба, присуствују предавањима која се организују, учествују у радионицама, едукацијама, могу да похађају курс страног језика. Културна функција клуба остварује се кроз организовање приредби, музичко-сценских наступа, концерата чланова, рецитаторских и литерарних дружења, изложби слика чланова или уметника који желе да излажу у простору клубова, а такође организују се посете биоскопу и позоришту, музеју или галерији. Појединим члановима је економска функција најважнија. По прилагођеним ценама, пружа се

могућност коришћења услуге куваног obroка, услуге фризера, масера, педикира и маникира, Амбуланте за физикалну медицину и рехабилитацију, прања и пеглања веша као и друге услуге у оквиру Геронтолошког центра. Клубови су место где ће чланови и корисници услуга увек бити дочекани са осмехом и топлом речи. Свака од ових функција клубова једнако је важна како за појединца и његову породицу, тако и за друштво као целину које одговорно брине о својим старијим суграђанима. Важно је напоменути да током прошле године услуге куваног obroка, фризера и Амбуланте за физикалну медицину и рехабилитацију нисмо били у могућности да обезбедимо услед актуелних епидемиолошких мера.

Активности у клубовима су организоване од стране стручних сарадника на услугама у заједници и психолога Отворене заштите, који заједно са руководиоцем, уз активну партиципацију чланова, осмишљавају и организују програме и активности за које постоји интересовање. У реализацији програма учествују на добровољној основи и бројни уметници, наставници и професори, ђаци, лекари, фармацеути, музичари, глумци као и сви други који желе да допринесу квалитетнијим и садржајнијим активностима у клубовима.

Током протекле године извршена је енергетска санација клуба „Бајнат“ и у периоду од маја до августа клуб је био затворен за чланове. Јединица одржавања је у осталим објектима геронтолошких клуба вршила неопходне поправке или замене опреме.

Чланови су, уз придржавање свих прописаних мера заштите долазили у клубове. Свако ко улази у клуб у обавези је да носи епидемиолошку маску (заштитну маску за лице). На улазу у сваки клуб налази се дезобаријера. На сваком столу налази се средство за дезинфекцију руку, те се редовно вршила дезинфекција свих просторија и свих радних површина, рукохвата и других површина које су изложене и могу бити контаминирани додирима и могуће место задржавања вируса.

Програмске и рекреативно забавне активности у 2021. години

У клубовима, доласком нове генерације пензионера повећано је интересовање за спорт и рекреацију. У клубовима Центар II, Бајнат, Кертварош и Нови Жедник организује се рекреација. У клубу Центар II, Кертварош и Бајнат рекреацију је држао лиценцирани организатор спортске рекреације, што је допринело укључивању веће групе чланова у овај вид активности. Поред тога, према пројекту „Здраво старење уз редовно вежбање за одрасле у трећој животној доби“ у организацији „Спорт за све“ – град Суботица, организована је додатна рекреација у клубу Кертварош у трајању од месец дана.

Повремено у клубу Бајнат се одржавала драмска секција, уз подршку глумаца и аматера из Дечијег и Народног позоришта из Суботице. Клуб Центар I је наставио са сиртаки секцијом на недељном нивоу. У клубу Центар II за чланове се једном седмично организују часови енглеског језика, а свакодневно се одржава секција стоног тениса. У клубу Кертварош се одржава стони тенис и тан чи. У свим клубовима су се одржавале секције пикада, висеће кугле, плочице, шах и картање. У клубу „Бајмок“ су се такође на дневном нивоу састајале чланице које се баве ручним радом у оквиру креативне радионице, док су у осталим клубовима углавном активно учествовале у кићењу и украшавању клупских просторија поводом празника.

Током 2021. почело је враћање одређених програмских активности. Поводом маскенбала чланови су се индивидуално представили у сваком клубу где су фотографисани, односно снимани уколико су спремиле перформанс и исто је пласирано на друштвене мреже. Поред тога, Дан жена су чланови обележили у клубовима уз послужење и пригодне поклоне, док је поводом Међународног Дана старијих особа обезбеђен приступ онлајн конференцији у организацији Покрајинског заштитника грађана, а под називом „Право на старост – насиље над старима“ где су учествовали сви стручни сарадници, психолог и организатор Службе. Као и сваке године поводом Сунчане јесени живота, Црвени крст је за најстарију суграђанку и суграђанина као и брачни пар са најдужим стажом, обезбедио поклоне, а ове године то су били наши чланови. Поменуто је било и медијски пропраћено, те су обављени и интервјуи са њима. Што се тиче новогодишњих празника

био је организован посебан програм под називом Тајни Деда Мраз. Чланови су имали прилику да своје име написано на папиру ставе у припремљену кутију и накнадно извуку име друге особе којој су тада они били Тајни Деда Мраз. Након тога су куповали поклоне у ограниченој вредности, да би се на крају организовала подела тих поклона у сваком клубу, када је свака особа и открила ко је заправо баш њен Тајни Деда Мраз. Дружење се унапредило музиком и послужењем, а све у оквиру епидемиолошких мера. У току епидемије су се неке од активности реализовале путем друштвених мрежа. Чланови клубова су фотографисали своје ускршње декорације које су постављене на друштвене мреже и странице Геронтолошког центра. Анимирани чланови су поделили своје фотографије, пратили друге чланове и упознавали се са начином на који украшавају и обележавају празник у својим домовима. Сlikовна радионица која се одржава у клубу Центар II је своје радове који су настали у току 2021. године, представила на изложби радова у Бачкој Тополи.

Секције фолклора и певачких група су се редовно састајале и повремено имале наступе на хуманитарним концертима или приредбама организованим при установама нашег града. Што се тиче квиза који је раније био одржан у клубу Кертварош, најпре је преусмерен у клуб Центар I из техничких разлога. Циљ је био укључити већи број чланова, а то је услед епидемиолошке ситуације било могуће урадити онлајн. Након тога, да би се омогућило учешће чланова који немају адекватну техничку подршку, организовали смо квиз и у клубу Бајмок.

Током лета су чланови имали прилику да иду на једнодневне излете на Палић, где су посетили парк, тзв. Титову вилу, зоолошки врт и направе предаха у некој од башти ресторана. При томе, чланови су долазили на договорене полазне локације сопственим превозом, а шетња се одвијала организовано.

У наредној табели је приказан број чланова и број услуга које су остварене у току 2021. године у геронтолошким клубовима.

Табела 4. Број чланова и реализовани број услуга у геронтолошким клубовима

БРОЈ ЧЛАНОВА И БРОЈ УСЛУГА	СТАЊЕ НА ДАН 31.12.2021.
Број чланова клубова	7933
Број куваних obroка	0
Број корисника услуге Праоне	318
Број масажа	1063
Број педикира	1160
Број фризерских услуга	0

У оквиру Дневног центра и саветовалишта за особе оболеле од деменције организују се групне активности, два пута седмично, у трајању од по два сата. Ове активности имају за циљ да се кроз активно учешће корисника услуга идентификују њихови преостали психо-физички потенцијали, те да се кроз организоване активности ради на ублажавању и одлагању симптома болести. Путем организовања различитих забавних активности подстиче се њихова међусобна интеракција и сарадња, њихово напредовање на плану адаптације у социјално окружење, те буђење успаваних вештина које им могу помоћи у свакодневном животу. Учешће у оваквим групама олакшава комуникацију са члановима породице, ближњима и запосленима у установи са којима ступају у контакте. Поред редовне услуге саветовања, настављено је и саветовање чланова клубова и њихових породица путем интернет апликација као што су Зум и Вајбер (Zoom, Viber).

Ове године због епидемиолошке ситуације, услугу Психолошког саветовалишта смо проширили на кориснике који су поднели захтев за смештај у установу Геронтолошког центра. Циљ је извршити тријажу, односно, категоризацију потенцијалних корисника услуга институционализоване заштите, односно минимизирати уласке трећих лица у објекте трајног смештаја. Ова услуга се пружа од стране руководиоца и психолога Службе отворене заштите. Циљ је и задржати овај вид услуге.

У оквиру Дневног центра и саветовалишта у 2021. години одржано је 81 група у којима је учествовало укупно 7 корисника. Број обављених разговора у Психолошком саветовалишту је 63, укупан број разговора путем интернет апликација је 11 док је број индивидуалних тестирања 9, а написаних мишљења 3.

Запослени у Служби отворена заштита (психолог, медицинске сестре-техничари и виша медицинска сестра) су за потребе одржавања лиценце похађали лиценцирана предавања, која су ове године већина била онлајн, као и сва тестирања уз предавања.

Служба отворена заштита представља први корак у упознавању наших суграђана са установом и услугама које се пружају у оквиру Геронтолошког центра. За рад са старијима веома је значајно да запослени поседују стручност, пожртвованост и емпатију према корисницима. Радници на терену често су једине особе које улазе у дом корисника. Из тог разлога је едукација запослених веома битна за квалитетно обављање послова. Због велике флукуације радника, али и нових корисника услуга са другачијим навикама и проблемима, ове едукације је потребно понављати у континуитету. Неопходно је радити на комуникацији са старима, разумевању старости, и психо-физичким променама које она доноси.

Протекла година је била изузетно тешка и захтевна за организацију посла у циљу очувања здравља запослених и корисника услуга. Све промене које се тичу препорука које смо добијали од надлежних органа, дешавале су се у току рада и адекватно су спровођене. На свакодневним сусретима са радницима, размењивале су се информације о болести Ковид-19, симптомима, начину преношења вируса САРС-КоВ-2, мерама заштите које се примењују, начину коришћења заштитне опреме и наравно психичком оснаживању радника због рада под стресом услед свакодневног излагања ризику од болести. Свим наведеним едукацијама и разговорима одржава се и унапређује постојећи квалитет услуга.

БРОЈ И СТРУКТУРА ЗАПОСЛЕНИХ У СЛУЖБИ ОТВОРЕНА ЗАШТИТА

Укупан број радника ангажованих на пословима у Служби отворена заштита, које финансира град Суботица, од 30.7.2012. године је 73. Број и структура запослених у служби приказани су у следећој табели.

Табела 5. Број и структура запослених

	ПОСЛОВИ	БРОЈ ИЗВРШИЛАЦА
1)	РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ У ЗАЈЕДНИЦИ, РУКОВОДИЛАЦ СЛУЖБЕ „ОТВОРЕНА ЗАШТИТА“ (координатор службе)	1
2)	БЛАГАЈНИК ОЗ	1
3)	ПСИХОЛОГ ОЗ	1
4)	СТРУЧНИ САРАДНИК НА УСЛУГАМА У ЗАЈЕДНИЦИ (домаћница, домаћин клуба)	4
5)	ЗДРАВСТВЕНИ РАДНИЦИ	15
	ВИША МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ ТЕХНИЧАР – ТРИЈАЖЕР	1
	МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР –ТРИЈАЖЕР	2
	МЕДИЦИНСКА СЕСТРА/ТЕХНИЧАР (ОЗ)	12
6)	ТЕХНИЧКИ РАДНИЦИ	51
	САРАДНИК НА УСЛУГАМА У ЛОКАЛНОЈ ЗАЈЕДНИЦИ (геронтодомаћница – кућна помоћница)	32

СЕРВИР ОЗ	11
ЧИСТАЧИЦА	4
ТЕХНИЧАР ОДРЖАВАЊА ОДЕЋЕ (сортир веша)	1
ТЕХНИЧАР ОДРЖАВАЊА ОДЕЋЕ (перач рубља)	1
ТЕХНИЧАР ОДРЖАВАЊА ОДЕЋЕ (пеглер рубља)	1
ВОЗАЧ ВОЗИЛА Б КАТЕГОРИЈЕ – ОЗ	1
УКУПНО:	73

VI. ИЗВЕШТАЈ СЛУЖБЕ „УСЛУГА“ О РАДУ И ПРУЖЕНИМ УСЛУГАМА КОРИСНИЦИМА ЗА 2021. ГОДИНУ

-Одељење: „КУХИЊА И УГОСТИТЕЉСТВО“

Запослени радници у одељењу „Кухиња и угоститељство“ пружили су у прошлој години целодневну исхрану (доручак, ручак, вечера, ужина и одређене дијете) корисницима домског смештаја за сва три домска објекта, трудећи се да све буде изведено у складу са правилима НАССР стандарда. Укупан број припремљених оброка у 2021. годину износио је 452.586 за кориснике домског смештаја и додатних 26.880 ужина за 40 корисника.

За кориснике Службе „Отворена заштита“ који су активни чланови једног од шест градских клубова, а којима је пре пандемије вируса „Covid-19“ било омогућено пружање услуге ресторана, односно једног топлог оброка (ручак), током прошле године није пружана због посебних безбедоносних мера и заштите, који су и даље на снази.

За станаре зграде „Заштићеног“ становања а којима је пре пандемије вируса „Covid-19“ било омогућено пружање услуге ресторана, односно једног топлог оброка (ручак), током прошле године није пружана због посебних безбедоносних мера и заштите, који су и даље на снази.

Свим запосленима у Геронтолошком центру Суботица је омогућено право на куповину доручка у матичном објекту запосленог, а у 2021. је припремљено укупно 9.853 доручака за те намене. Такође је запосленима омогућена куповина једног топлог оброка (ручак) из централне кухиње Геронтолошког центра, а припремљен је укупно 1.849 ручака за запослене.

Седмичне активности одељења:

Од почетка 2021. године одељење „Кухиња и угоститељство“, због увођења мера заштите од пандемије вируса „Covid-19“ није припремала и испоручивала послужење за програме корисника Службе „Отворена заштита“, а које ова служба иначе организује у геронтолошким клубовима

За кориснике домског смештаја, односно станарима домова, који су се окупљали у оквиру организовања различитих облика радно-окупационе терапије, одељење „Кухиња и угоститељство“ припремало је послужење у виду сланих пецива и ситних колача.

Од почетка 2021. године одељење „Кухиња и угоститељство“ за кориснике домског смештаја и за запослене, припрема слана пецива која су се продавала на шанковима домских објеката, у укупној количини од 847 кг.

Запослени стручни сарадник, нутрициониста, је обављао индивидуални рад у свом домену, планирајући јеловнике и свакодневно спроводећи све мере засноване на критеријумима, правилицима и стандардима везаним за производњу и дистрибуцију хране (НАССР).

Месечне активности одељења:

Шеф одељења је током 2021. имала обавезу присуства састанку домске заједнице станара Дома Дудова шума, који се сваког месеца одржавао једном у централној трпезарији, уз придржавање свих мера безбедности и заштите од вируса, где су станари дома имали прилику да искажу своја мишљења у вези смештаја и квалитета пружених услуга.

Нутрициониста је, у сарадњи са руководиоцима организационих јединица, израђивао јеловнике за кориснике услуга на месечном нивоу. Јеловник за кориснике домског смештаја се правно за сва три дневна obroka тј. за доручак-ручак-вечеру и садржавао је основно јело, тзв. „А“ јело и јеловник прилагођен појединим прописаним дијетатама корисника који не могу због здравственог стања да конзумирају основно јело (дијабетес, улкус итд.), тзв. „А-Д“ јело.

Током целе године је на месечном нивоу спровођена активност хемијско броматолошког испитивања хране као и њене микробиолошке исправности. Ову активност је спроводила и контролисала лиценцирана и акредитована лабораторија, уз спровођење свих мера безбедности и заштите од вируса COVID-19. Узорци хране за сваки оброк свакодневно су остављани за потребе вршења анализа.

За све кориснике домског смештаја као и за кориснике Службе „Отворена заштита“ који су се пре појаве пандемије вируса окупљали на организованим спортским активностима, радно-окупационим активностима, поводом прослава рођендана, током 2021. није припремано послужење у виду сланих пецива и ситних колача, као што је раније био случај, а за прославу рођендана такође нису прављене торте. Од самог момента настанка пандемије и увођења рестриктивних мера безбедности и заштите, услуга корисницима службе „Отворена заштита“ је укинута, а станарима домова сваком слављенику понаособ, на сам датум рођендана, испоручивали смо упаковане ситне колаче.

Кварталне активности одељења:

Квартално је обављано испитивање микробиолошке исправности воде за пиће. Ову активност је спроводила и контролисала лиценцирана и акредитована лабораторија. Представници лабораторије су узимали узорке пијаће воде из свих објеката геронтолошког центра (домови и клубови), једном у три месеца, уз спровођење свих мера безбедности и заштите од вируса COVID-19.

Испитивање физичко хемијских својстава хране (ферментисано поврће) је вршено такође плански, а спроводила је и контролисала лиценцирана и акредитована лабораторија, уз спровођење свих мера безбедности и заштите од вируса COVID-19.

Током целе године је такође спровођено микробиолошко испитивање површина које су у контакту са храном, што је спроводила и контролисала лиценцирана и акредитована лабораторија, уз спровођење свих мера безбедности и заштите од вируса COVID-19.

Као и на свим другим одељењима, вршена је дезинсекција и дератизација свих просторија у којима се чува, припрема и служи храна, уз спровођење свих мера безбедности и заштите од вируса COVID-19.

Повремене активности одељења:

За време верских празника (православних, католичких, исламских), јеловник је прилагођаван верницима, тако да је био обележаван у духу са традицијом и обичајима слављеника, у складу са могућностима Установе.

У 2021. години није пружана услуга кетеринга, која се радила по потреби и на захтев клијентатрећих лица, нити су издавани простор и објекти Геронтолошког центра у закуп. Такође нису пружане услуге кетеринга различитим јавним установама, предузећима, школама и организацијама тј. трећим правним лицима приликом њихове организације разних свечаности и манифестација. Такође, нису пружане услуге приликом организација разних свечаности и манифестација на нивоу Геронтолошког центра у којима је Установа била домаћин, нпр. наступи разних хорова, певача, колективне посете других установа, спортске игре, дружења и сл. јер су од тренутка увођења мера безбедности и заштите од вируса COVID-19 ове врсте услуга укинуте до даљњег.

Изведени радови у одељењу „Кухиња и угоститељство“ у 2021. години:

Током 2021. због тешке ситуације и отежаних радних услова узрокованих пандемијом корона вирусом, није било извођења већих радова, осим текућих поправки радних машина и опреме у кухињи.

Од нове опреме, набављено је 16 нових металних гардеробних ормана, 12 металних полица од нерђајућег челика за смештај намирница унутар раскладних комора у магацину, топли сто са воденом купком и доњом полицом („Bain Marie“), хладни сто са комором за хлађење, судопером и радном површином за шанк, професионална машина за прање чаша за шанк, 63 метална термоса од нерђајућег челика разних запремина, за пренос и дистрибуцију хране, три професионалне фритезе са по једним базеном од 15 литара, 8 комада неутралних кухињских елемената.

УКУПНА количина припремљених obroka на годишњем нивоу, по врстама obroka:

Врста obroka	КОЛИЧИНА ОБРОКА на годишњем нивоу
Доручак	150.862 + (топли оброк 9.853)
Ручак	152.711
Вечера	150.862
УКУПНО:	454.435 obroka (са топлим оброком: 464.288)

-Одељење: „ПРАОНА“

Одељење „Праона“ је у прошлој години пружала услуге одржавања хигијене личног и постелног рубља (прање и пеглање) за кориснике домског смештаја и за сопствене потребе домских објеката (стољњаци, постелнина, завесе, пешкири, радна одећа...). Укупна количина опраног и опегланог овог веша у 2021. години износила је 201.173 килограма.

Корисницима Службе „Отворена заштита“ који су активни чланови геронтолошких клубова, пружане су услуге одржавања хигијене личног веша (све осим белог доњег веша) и постелног веша (прање и пеглање). Без обзира на епидемију вируса COVID-19 која је трајала током целе 2021. године, пружана је ова услуга уз примену одговарајућих рестриктивних мера. Укупна количина опраног и опегланог веша у износила је 4.092 килограма.

За потребе свих геронтолошких клубова вршено је прање и пеглање веша из клубова (пешкири, завесе, стољњаци, салвете...) и то укупно 4.689 килограма веша.

У складу са могућностима одељења „Праона“ и када су постојали слободни капацитети, вршиле су се услуге прања и пеглања веша трећим лицима (школама, салама за прославе итд.) као и запосленима Геронтолошког центра за њихове личне потребе. Укупна количина веша која је опрана и опеглана у 2021. години износила је 793 килограма.

У 2021. години у централној праони установе опрано је и опеглено све укупно 210.747 килограма веша.

Изведени радови у одељењу „Праона“ у 2021. години:

Због новонастале тешке ситуације током 2021. године, узроковане пандемијом корона вирусом, није било извођења већих радова, осим текућих поправки радних машина у праони.

Од набавки и улагања у нову опрему, урађена је замена свих металних подних решетки на одводима воде из машина за прање веша, као и набавка 10 комада ојачаних пластичних кутија са поклопцима, за дистрибуцију чистог веша.

Укупна количина обрађеног веша по месецима:

МЕСЕЦ	КОЛИЧИНА ВЕША (кг)
Јануар	16.557
Фебруар	17.277
Март	19.462
Април	17.398
Мај	16.687
Јуни	17.921
Јули	18.940
Август	16.484
Септембар	19.300
Октобар	16.333
Новембар	15.919
Децембар	18.469
УКУПНО:	210.747 кг

-Одељење: „ОДРЖАВАЊЕ“

Текуће одржавање:

Одељење одржавања, протекле 2021. године је радило са својом опремом за рад и алатима на текућем одржавању свих објеката у саставу Геронтолошког центра, машинског и возног парка, опреме и инсталација, а сарађивало је са извођачима радова код свих већих поправки, као и на припреми објеката за реконструкцију и при селидбама корисника, у склопу инвестиционог одржавања.

Изведене активности су:

- Кречење просторија: у свим објектима ГЦСУ су урађена само минимална и најнеопходнија хигијенска кречења просторија у оквиру њиховог текућег одржавања, делимично и због недостатка мајстора-молера у саставу одељења „Одржавање“;
- Чишћење одводних канала од сушилаца за веш као и чишћење одводних канала од машина за прање веша;
- Поправке и сервисирање опреме: инвалидска помагала и опрема (ходалице, инвалидска колица, колица за купање, болнички кревети, наткасне...), теретна колица, колица за превоз хране, веша...
- Браварске поправки: оспособљавање дотрајалих
- Одржавање дворишног простора у свим објектима: чишћење и кошење травњака, поткресивање грања на стаблима, вађење старих и дотрајалих стабала, орезивање живе ограде...
- Пресељавање собног инвентара, корисника и опреме због текућих радова по Пројекту реконструкције ДЦШ и текућих радова по Пројекту реконструкције ДОЛ, пратећи зацртану динамику радова.
- Пресељавање собног инвентара, корисника и монтажа нове опреме по завршетку свих радова по Пројекту реконструкције ДОЛ и добијања дозволе за употребу објекта.

- Превоз опреме, хране, веша - целе године, у оквиру свакодневног функционисања рада Установе, а по потреби вршио се и превоз корисника. Укључени су сви запослени у одељењу.
- Одржавање електричних инсталација у свим објектима ГЦ. Изводио их је искључиво запослени електричар.

Уз посебне услове и одобрење надлежних, због актуелне ситуације са пандемијом вируса корона, по потреби су такође одржаване инсталације у згради Наменског становања.

- Планирање набавке неопходног материјала за потребе обављања свих неопходних радова на годишњем и дневном нивоу.
- Одржавање водоводних и канализационих инсталација у свим објектима ГЦ. Уз посебне услове и одобрење надлежних, због актуелне ситуације са пандемијом вируса корона, по потреби су такође одржаване инсталације у згради Наменског становања.
- Одржавање и контрола котлова и инсталација грејања у свим објектима ГЦ. Највише проблема са овим инсталацијама смо имали у објекту Дома Дудова шума, због преправке старе инсталације од стране извођача радова и интервенцијама на њој, а све у сврху прилагођавања и увођења нове инсталације по Пројекту реконструкције објекта ДДШ.

Уз посебне услове и одобрење надлежних, због актуелне ситуације са пандемијом вируса корона, по потреби су такође одржаване инсталације у згради Наменског становања.

- Одржавање дрвене столарије и намештаја у свим објектима ГЦ. У згради

Уз посебне услове и одобрење надлежних, због актуелне ситуације са пандемијом вируса корона, по потреби су такође одржаване инсталације у згради Наменског становања.

За нормално функционисање рада Установе, различитих организационих јединица и техничких захтева унутар објеката, морало се водити рачуна и о следећим активностима, а због техничких и кадровских ограничености одељења „Одржавање“, морали су се ангажовати спољни сарадници, лиценцирана, акредитована лица и фирме итд. Све наведене активности су такође у једном мањем делу, биле и део свакодневног посла текућег одржавања:

- Поправке и сервисирање опреме и уређаја на гас-услугне поправке и сервисирање гасних горнионика, бојлера, казана за кување хране и осталих уређаја на гас
- Поправке и сервисирање електричних уређаја и опреме-услугне поправке и сервисирање електричних машина и уређаја
- Поправке и сервисирање PVC столарије, у свим објектима-услугне поправке и сервисирање
- Замена прозорских стакала, израда дрвених рамова за слике и устакљивање слика-услугне поправке и застакљивање столарије, израда рамова за слике и устакљивање...
- Поправке и сервисирање возила-услуге одржавања и сервисирања путничких и теретних службених возила
- Услуге техничког прегледа возила
- Услуге вулканизера-услуге замене гума, крпљење гума, балансирање точкова, исправљање фелни, дубинско чишћење унутрашњости путничких и теретних службених возила
- Услуге регистрација службених возила
- Контрола и сервисирање опреме за гашење пожара-услуге контролисања и сервисирања и све опреме за гашење пожара са издавањима атеста
- Поправке и сервисирање лифтова-услугне поправке и сервисирање
- Атестирање лифтова-због законске обавезе
- Преглед и атестирање аутоматског стабилног система за дојаву пожара-због законске обавезе
- Поправке и сервисирање аутоматског стабилног система за дојаву пожара
- Поправке и сервисирање система видео надзора у објектима
- Одржавање и сервисирање телефонског централа и уређаја у објектима

- Одржавање и сервисирање ИТ система унутрашње рачуарске мреже у објектима (Intranet)
- Одржавање и сервисирање ИТ специјализованих програма (softver) који се користе у ГЦ,
- Одржавање и сервисирање ИТ опреме (hardver): штампачи, рачунари, рачунарска мрежа...
- Опрема, одржавање и сервисирање WiFi система бежичног интернета у објектима,
- Услуге мобилне телефоније-обавезно лиценцирана фирма (provider), за потребе свих запослених,
- Ревизија трафо станице ЗТС 1x630 kVA, 20/0,4 kV-трафо станица у Дому за негу, која је у власништву и надлежности ГЦ,
- Преглед и провера унутрашњих струјних инсталација, преглед и провера унутрашњих гасних инсталација, преглед и провера опреме за рад, испитивање услова радне околине - због обавезе по Закону о БЗР су вршене 2019. и постојећи стручни налази су још активни, тако да није било потребно, али следеће 2022. године нам предстоје,
- Услуге поправке и сервисирање ЕКГ апарата,
- Услуге поправке и сервисирање сувих стерилизатора,
- Дезинсекција и дератизација свих просторија у одељењу као и усвим осталим објектима Геронтолошког центра. Планом су биле обухваћене периодичне активности, а по потреби и ванредне.

Током целе године, због континуираног присуства вируса COVID-19 и посебних мера безбедности и заштите од пандемије које су и даље на снази, сваки пут пре било какве интервенције трећих лица-сервисера, ОБАВЕЗНО је затражена и добијена сагласност за њихов улазак у објекте Геронтолошког центра Суботица од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, уз навођење разлога интервенције. При самој интервенцији су се морали поштовати све прописане мере (одржавање социјалне дистанце, избегавање контаката са корисницима и запосленима, дезинфекција...) и користити сва прописана лична заштитна средства (скафандери, каљаче, маске за уста, заштитни визирни, рукавице...).

Инвестиционо одржавање:

Током 2021. је било више завршених пројеката и изведених радова на објектима при којима су увек мотиви били повећање нивоа комфора корисника као и уштеда енергије, односно повећање енергетске ефикасности објеката:

1. „ПРОЈЕКАТ ЕНЕРГЕТСКЕ САНАЦИЈЕ“

Геронтолошк клуб „Бајнат“
Браће Радића 59, 24000 Суботица

Почетком маја 2021. је затворен клуб за кориснике и започели су радови у првом делу објекта клуба, на замени спољне дрвене столарије са новом вишекоморном PVC столаријом, на замени старе расвете са новом LED расветом и увођењу додатне инсталације грејања и хлађења првог дела објекта и помоћу топлотних пумпи типа ваздух-ваздух.

Одељење „Одржавање“ је учествовало у исељавању инвентара и усељавању из једног у други део објекта, пошто је са извођачима радова и надзором над радовима била договорена таква динамика.

Радови су успешно изведени и завршени средином месеца јула 2021, када је клуб понов усељен. Одељење „Одржавање“ је додатно, пре пуштања клуба у рад, одрадило санацију стаза, степеништа на дворишном делу и улазног дела у други, горњи део објекта. Такође је одрађена реконструкција пода педикирице, као и комплетно кречење комплетног горњег дела објекта клуба.

2. **„ПРОЈЕКАТ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И АДАПТАЦИЈЕ“**
„ДОМ ЗА ОДРАСЛА ЛИЦА“

Чикош Беле 34, Суботица.

Крајем месеца марта 2021. године су окончани радови по Пројекту за реконструкцију, адаптацију и доградњу објекта Дома за одрасла лица. По добијању дозволе за употребу објекта од надлежних и пријему објекта, сви запослени из одељења су учествовали у монтажи дела нове опреме и намештаја у објекту, а такође су учествовали у обукама за руковање поједином опремом, које су одржали извођачи радова током априла месеца. Дана 26.04.2021. је извршено коначно усељење корисника у објекат Дома за одрасла лица, а сви запослени из одељења су учествовали у транспорту корисника, њихових личних ствари и собног намештаја.

3. **„ПРОЈЕКАТ РЕКОНСТРУКЦИЈЕ И АДАПТАЦИЈЕ“-прва фаза**
„ДОМ ДУДОВА ШУМА“

Алеја Маршала Тита 31, 24000 Суботица.

Током новембра месеца 2019. је почела прва фаза радова (стамбени део) по Пројекту за реконструкцију, адаптацију и доградњу објекта Дома Дудова шума. Са надлежнима је тада договорена динамика радова тако да су прво почели радови на 6. спрату, који су се одвијали све до средине марта 2020. Изненадном појавом вируса COVID-19. и интервентног увођења посебних безбедносних мера заштите од пандемије, радови на реконструкцији и адаптацији објекта су у договору са надлежнима из града Суботице, као инвеститора, у потпуности обустављени. Крајем исте године је одржан нови састанак са извођачима радова и техничким надзором и тада су им делимично одобрени радови, који су још увек у току, уз неопходна ограничења везаних за текућу актуелну ситуацију са пандемијом корона вируса.

До краја 2021. године су започети радови у великом делу стамбеног објекта, на 6. и 5. спрату, приземљу, постављању вертикалних делова инсталација грејања и грејних тела, водовода и канализације, енергетских електричних и телекомуникационих водова и опреме серверских сала. Такође је неопходно споменути замену старе столарије новом PVC столаријом, израду оба степеништа и почетак уградње новог теретног лифта...

Завршетак свих радова и примопредаја објекта је планирана за новембар 2022. године.

4. **„ДОМ ЗА НЕГУ“**

27. Март 36, 24000 Суботица.

ходник-анекс објекта, улаз из Сарајевске улице

У јесен 2021. је коначно решен проблем са одводом канализације са комплетног новодограђеног дела објекта, која утиче са оба стамбена дела. Набављена је и уграђена у сабирни шахт на дворишту, проточна пумпа са дробилом која пребацује сву канализацију из тоалета и купатила са оба стамбена дела дограђеног објекта, у главни прикључак старог дела објекта Дома за негу, који се налази у шахту, у дворишту иза стамбеног дела 3.

ходника. За потребе инсталирања пумпе, изведен је посебан напојни струјни вод од ГРО (унутар триезарије, са одговарајућом струјном заштитом) па све до пумпе унутар шахта.

Набавка опреме и машина за одељење „ОДРЖАВАЊЕ“ 2021. године

Због тешке материјалне ситуације током 2021. године, и знатно отежавајућих околности и услова рада при којима запослени у одељењу обављају своје радне задатке, узрване немањем одговарајућег простора мајсторских радионица, затим услова рада у свим објектима ГЦСУ диктираних и условљених мерама безбедности и заштите од корона вируса, одливом и знатно смањеним бројем запослених у одељењу током 2021. било је само мањих набавки и улагања у нову опрему и алате. У главном су спорадично набављани најнеоходнији ситни ручни алати.

VII. ПРОЈЕКТИ РЕАЛИЗОВАНИ У 2021. ГОДИНИ

Редни број	Назив пројекта	Финансијер	Одобрена средства
1	Унутрашња расвета у објекту Дома за стара лица Геронтолошког центра у Суботици, Сарајевска улица бб	Покрајински секретаријат за енергетику, грађевинарство и саобраћај	3.198.004,76
2	Реконструкција, адаптација и доградња објекта Дом Дудова Шума, Суботица, ул. Алеја Маршала Тита бр. 31	Градска Управа Суботица	680.636.459,09
	УКУПНО		683.834.463,85

Геронтолошком центру су у 2019. години од стране Канцеларије за управљање јавним улагањима одобрена два захтева за финансирање чија је реализација настављена и у 2021. години:

1) РЕКОНСТРУКЦИЈА И САНАЦИЈА РЈ „ДОМ ЗА ОДРАСЛА ЛИЦА“

У току 2021. године завршено је извођење радова на реконструкцији и санацији домског објекта РЈ Дом за одрасла лица које финансира Канцеларија за јавна улагања РС са 99.292.736,88 динара. Наведени пројекат односи се на побољшање услова живота корисника који су смештени у РЈ „Дом за одрасла лица“, Чикош Беле број 34, као и прилагођавање објектима стандардима и нормативима потребним за одржавање лиценце Установе за обављање услуга домског смештаја. Од радова је предвиђена замена кровне конструкције која је дотрајала (објекат овог дома је најстарији објекат социјалне заштите у РС и поједини његови делови датирају из периода пре више од сто година), затим замена подних облога и хидроизолација просторије намењене за одлагање веша (по принципу ISO и HACCP) стандарда, замена подних облога, замена водоводних инсталација и инсталација канализације, постављање подних и зидних плочица, замена електро и машинских инсталација. Такође, полазећи од безбедносних разлога и важећих прописа, предвиђено је инсталирање система за детекцију и дојаву пожара. Са друге стране пројекат је усмерен на побољшање и подизање нивоа енергетске ефикасности путем замене столарије и постављања

термоизолације. На тај начин очекује се остваривање уштеде у потрошњи топлотне енергије, с обзиром на то да се грејање у наведеном објекту остварује путем грејања на агропелет (2015. године је стављена у рад котларница на агропелет коју је кроз реализацију пројекта суфинансирао Покрајински секретаријат за енергетику и минералне сировине) у комбинацији са грејањем на природни гас. Реализација наведеног пројекта врши се на објекту Геронтолошког центра, РЈ „Дом за одрасла лица“, Чикош Беле број 34 у Суботици, на парцели број 1253 к.о. Стари град, која је у власништву АП Војводине и чији је корисник Геронтолошки центар из Суботице. Упоредо са наведеним радовима реализован је и пројекат набавке потребне опреме за овај објекат (намештаја, електричне и техничке опреме, медицинске опреме као и осталих ствари потребних за функционално опремање објекта).

2) РЕКОНСТРУКЦИЈА И ДОГРАДЊА РЈ „ДОМ ДУДОВА ШУМА“

I ФАЗА

У току је извођење радова на реконструкцији и доградњи домског објекта РЈ Дом Дудова шума које финансира Канцеларија за јавна улагања РС са 816.763.750,90 динара. Радовима је предвиђена замена свих електро, водоводних, канализационих инсталација, инсталација грејања и грејних тела у целом стамбеном делу објекта, као и систем централне климатизације системом раскладне воде. Спољна термоизолација од стиропора у потпуности се скида и мења са негоривом облогом од камене вуне, по последњим стандардима и прописима у области противпожарне заштите. Такође предвиђена је уградња нове инсталације рачунарске мреже, реконструкција система бежичног преноса интернет сигнала (Wi-Fi мрежа), система видео надзора објекта, система за аутоматску дојаву пожара, система болничке сигнализације (SOS) у свим корисничким собама и тоалетима. Уводи се нови систем за контролу приступа (ID магнетним картицама). Све постојеће подне облоге у објекту се мењају и изливаће се неклизајуће подне облоге од епоксидних смола, а такође извршиће се и кречење свих просторија. Врши се замена комплетне столарије новом ПВЦ столаријом, потпуна реконструкција купатила и тоалета, канцеларијског простора као и други радови предвиђени пројектом. Завршетак прве фазе радова предвиђен је за две године. Због епидемије ЦОВИД-19 радови су привремено прекинути.

3) ЕНЕРГЕТСКА САНАЦИЈА ГЕРОНТОЛОШКОГ КЛУБА БАЈНАТ

У току 2021. године завршено је извођење радова енергетске санације који су суфинансирали Министарство рударства и енергетике и Град Суботица. Пројектна вредност радова износила је 5.394.069,04 динара.

VIII. ЛИЦЕНЦИРАЊЕ УСТАНОВЕ

Доношењем Правилника о лиценцирању организација социјалне заштите („Службени гласник РС“, број 42/2013) уведена је обавеза лиценцирања услуга које пружају Установе социјалне заштите, а у складу са утврђеним нормативима и стандардима прописаним за сваку од услуга (услуге домског смештаја, помоћи у кући, прихватилишта...).

Геронтолошки центар је у току 2016. године добио лиценцу за пружање услуге помоћи у кући.

Такође, Установа је у 2019. години добила ограничену лиценцу за пружање услуге домског смештаја за сва 3 домска објекта (број лиценце: 509, 509/1, 509/3)

У 2019. години завршен је и поступак обнављања лиценци за стручне раднике који су лиценце стекли 2013. године.

IX. ИЗВЕШТАВАЊЕ

У току 2021. године за Министарство су урађени:
Годишњи извештај о раду установе за 2020. годину
Финансијски план за 2021. годину

Управи за јавне набавке су послати:
Годишњи план набавки за 2021. годину
Извештај о јавним набавкама за 2020. годину

За Републички и Покрајински завод за социјалну заштиту су урађени:
Годишњи извештај о раду установе за 2020. годину

Локалној самоуправи су достављени :
Годишњи извештај о раду установе за 2020. годину
Годишњи извештај о раду службе "Отворена заштита" за 2020. годину
Финансијски план за 2021. годину
План и програм рада за 2021. годину
Извештај о здравственој заштити у Установи за 2021. годину РФЗО -филијала Суботица

X. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Годину иза нас карактерише наступање посебних околности изазваних избијањем епидемије COVID-19. Новонастала ситуација захтевала је брзо реаговање и прилагођавање рада ванредним околностима са циљем заштите корисника услуга као најугроженије категорије становништва у земљи.

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања је од почетка избијања COVID-19 издао велики број Инструкција и Упутстава за поступање Установа социјалне заштите, које су у многоме утицале на начин живота корисника како услуга институционалне тако и ванинституционалне заштите, а са друге стране су допринеле дефинисању нових процедура рада и понашања запослених, а све са једним циљем а то је да се онемогући улазак вируса у домске средине.

И поред ригорозних мера заштите улазак вируса није могао бити спречен, али су се запослени спремно изборили са свим проблемима, и својом храброшћу и професионалним приступом допринели да се са једне стране обезбеди заштита корисника а са друге да се квалитет њиховог живота задржи на што вишем нивоу.

Како би се очувале одређене активности и облици рада са корисницима, а у новонасталим условима који су довели до бројних ограничења, у рад са корисницима уведена је примена бројних друштвених мрежа и на тај начин омогућена њихова комуникација како са сродницима тако и са другим лицима. То је од великог значаја ако се има у виду чињеница да је корисницима установа социјалне заштите од почетка избијања епидемије забрањен излазак из домских објеката, те да су и посете од стране сродника у дужем временском периоду због епидемиолошке ситуације биле онемогућене.

И поред тешких услова које је изазвала епидемија COVID-19, Установа је успела да у 2021. години заврши реконструкцију домског објекта Дом за одрасла лица, Чикош Беле 34, који је у потпуности реконструисан средствима Канцеларије за јавна улагања те опремљен комплетним инвентаром и осталим потребним средствима од стране Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Установа ће уложити све своје снаге и напор да и у наредној години, без озбира на све проблеме и препреке, уложи максималну снагу како би својим корисницима омогућила што квалитетнији и садржајнији боравак у Установи, као и изналажење додатних начина и метода рада са циљем да се промене које је донела Корона што више ублаже.

Директор
Геронтолошког центра Суботица
Бранкица Тешановић, мастер економиста